

חוקי משחק הברידינג' התחרותי 2007

תרגום לעברית:

דניאל וייזל

מבוא לחוקי 2007 של משחק הברידג' התחרותי

החוקים מיועדים להגדיר נוהל תקין ולקבוע תיקון הולם כאשר יש סטייה מנוהל תקין. הם מיועדים קודם כל לא כענישה על חריגות אלא לצורך תיקון של מצבים שבהם חפים עלולים להיזקק. על השחקנים להיות מוכנים לקבל בכבוד כל תיקון או תוצאה מתוקנת שהוענקו על-ידי מנהל התחרות.

בעשר השנים האחרונות היו התפתחויות רבות במשחק הברידג' התחרותי, ואין שום סימן ששינויים אלו נעצרו. המשימה שעמדה בפני ועדת החוקה העולמית הייתה להבטיח שהחוקים יעודכנו כך שיתמודדו עם שינויים שחלו בעבר ולבסס מסגרת שתוכל להתמודד עם התפתחויות עתידיות.

למנהלי התחרויות ניתנו הרבה יותר סמכויות של שיקול דעת. יש פחות עונשים אוטומטיים: אלה הוחלפו על-ידי הרעיון שיש לתקן את המצב שנוצר למרבה הצער. במדינות שונות משחקים ברידג' בדרכים שונות, ולכן החוקים נותנים יותר סמכויות לרשויות המחוקקות לתקן תקנות של פיקוח ובקרה (בישראל זוהי ועדת החוקה של ההתאגדות הישראלית לברידג'). זה נכון במיוחד בנושא של הבנות שותפות מיוחדות (*Special Partnership Understandings*), שהוא כשלעצמו מהווה תפיסה חדשה. הכרזות מלאכותיות הינן עובדת חיים, ועל כן נעשה ניסיון לפתור בעיות, או להרשות לוועדת החוקה לפתור בעיות, אשר צצות כשמשו משתבש.

ניסינו להבהיר את תחומי האחריות של ועדת החוקה, מארגני התחרויות ומנהלי התחרויות, וניתנה הבהרה שחלק מהאחריות יכולה להיות מואצלת או להיות מוקצית.

כותרות רבות, שהיו בחוקי 1997, הוסרו כדי לאפשר קריאה זורמת יותר. במקום שהכותרת נשארה, הן אינן מגבילות יישום של חוק כלשהו, וכך גם במקרה שחסרה הפנייה לחוק אחר.

השימוש שנקבע נשמר בכל הנוגע להיררכיית חוזקן של ההוראות, אך המילים המשמשות לצורך זה השתנו בחוקה זו: "רשאי", "יכול" או "ניתן" לעשות (אי-ביצוע אינו בבחינת מעשה שגוי), "עושה" (קובע נוהל תקין ללא רמיזה שהפרה תהיה ברת-עונש), "יש" או "על" לעשות (כולל "עליו לעשות" או "עליהם לעשות") (אי-ביצוע הינו הפרה שמסכן את זכויות המפר, אך לעיתים קרובות לא יהיה עונש), "יעשה" זאת (הפרה תגרור עונש מינהלי לעיתים קרובות יותר מאשר לא), "חייב" לעשות (המלה החזקה ביותר, עניין בהחלט רציני). שים לב שבשילוח ההיררכייה של החוזק שונה: שלילה לגבי תיקון באופן כללי (למשל – "אין תיקון נוסף") הינה בתחתית ההיררכייה החוזק; מעליה האיסור "אין" לעשות (או "אינו עושה"); חזק מזה הינו איסור כללי מלעשות משהו בעתיד (למשל – "שחקן לא

ייגע..."; או למשל – "לא תבוצע..."); "אינו רשאי", "אינו יכול" או "אינו ניתן" חזקים יותר מזה, פחות במעט מ- "אסור" (האיסור החזק ביותר).

למען הסר ספק, המבוא הזה וההגדרות הבאות בעקבותיו מהווים חלק מן החוקים. בנוסף, היכן שחוקים אלה מסמיכים את ועדת החוקה להחליט על עניינים מסויימים, החלטות אלה נמצאות בהערות החוק הרלוונטי, בליווי סימון מיוחד: ☆. אלה מחייבות מארגני תחרות ומנהלי תחרות בעת יישום מקבץ חוקים זה בשטח שיפוטה של ההתאגדות הישראלית לברידיג' (אך ראה חוק 80א), והן מהוות לצורך זה חלק בלתי נפרד מהחוקים עצמם. בכל מקרה של שינוי באחת או יותר מהחלטות אלה, תצא לאור הודעה מתאימה מטעם ועדת החוקה.

כמו כן, בכל מקרה של סתירה בין התרגום העברי למקור באנגלית – הקביעה תהיה לפי המקור.

לבסוף, אלא אם ההקשר מנמיך במפורש אחרת, הנאמר בלשון יחיד כולל את לשון הרבים והנאמר בלשון זכר כולל לשון נקבה, ולהיפך.

פרק I

הגדרות

- אירוע (Event):** תחרות בת מושב אחד או יותר.
- אתראה (Alert):** הודעה, אשר ועדת החוקה רשאית לקבוע את צורתה, האומרת ליריבים שייתכן שיזדקקו להסבר.
- בוטל (Retraction וגם Cancelled):** פעולה שבוטלה תוגדר כקלף שמשחקו בוטלה או כקריאה שהוחלפה.
- דאבל (Double):** קריאה אחרי הכרזת יריב המגדילה את ניקוד החוזה, בין אם בוצע ובין אם לאו (ראה חוקים 19א ו-77).
- דומם (Dummy):**
- 1) שותפו של הכרוז. הוא הופך לדומם עם גילוי הובלת הפתיחה.
  - 2) קלפי שותפו של הכרוז, מרגע שנפרסו על השולחן לאחר הובלת הפתיחה.
- הובלה (Lead):** הקלף הראשון המשוחק ללקיחה.
- הובלת פתיחה (Opening lead):** הקלף שהובל ללקיחה הראשונה.
- הכרזה (Bid):** התחייבות לזכות במספר נקוב של לקיחות יתר (לקיחות מעבר לשש) בכינוי מסוים.
- הפרה (Infraction):** אי-קיומו של חוק או תקנון על-ידי שחקן.
- חוזה (Contract):** התחייבות של צד הכרוז לזכות במספר לקיחות היתר ובכינוי שצוין בהכרזה הסופית, בין אם זה בלי דאבל, עם דאבל, או עם רי-דאבל (ראה חוק 22).
- חיצוני (Extraneous):** שאיננו חלק מהנהלים החוקיים של המשחק.
- חלוקה (Deal):**
- 1) חלוקת החפיסה ליצירת הידיים לארבעת השחקנים.
  - 2) הקלפים שחולקו בצורה זו כיחידה הכוללת גם את המכרז והמשחק.
- חפיסה (Pack):** 52 קלפי המשחק.
- חפיסה ממויינת (Sorted deck):** חפיסת קלפים שלא בוצעה בה חלוקה אקראית מאז מצבה הקודם.
- חריגה (Irregularity):** סטייה מנוהל תקין הכוללת הפרות על-ידי שחקן, אך איננה מוגבלת להן.
- יד (Hand):** הקלפים שחולקו במקור לשחקן, או אלה שנותרו מהן.
- יריב (Opponent):** שחקן בצד האחר; חבר בשותפות הנגדית.
- כינוי (Denomination):** הסדרה, או ללא-שליט, שצוין בהכרזה.

כרוז (Declarer): השחקן שהכריז לראשונה את הכינוי שצוין בהכרזה האחרונה, והינו חבר בצד שהכריז זאת. הוא הופך לכרוז עם גילוי הובלת הפתיחה (אך אם הייתה הובלת פתיחה שלא בתור – ראה חוק 54א).

לא-בכוונה (Unintended): לא-רצוני; לא בשליטת הרצון; שלא לפי כוונת השחקן בעת הביצוע.

לוח (Board):

- 1) לוח משחק תחרותי לפי שמתואר בחוק 2.
- 2) ארבע הידיים שחולקו במקור והוכנסו בלוח משחק תחרותי למשחק במושב (מוזכר גם כ-"חלוקה").

לקיחה (Trick): היחידה לפיה נקבעת תוצאת החוזה, ומכילה, פרט ללקיחה פגומה, ארבעה קלפים שניתנו לפי הסדר מכל שחקן, החל מקלף ההובלה.

לקיחת חסר (Undertrick): כל לקיחה החסרה לצד הכרוז למילוי החוזה (ראה חוק 77).

לקיחה עודפת (Overtrick): כל לקיחה שצד הכרוז זכה בה בנוסף לאלה שחויבו בחוזה.

לקיחת יתר (Odd trick): כל לקיחה שצד הכרוז זוכה בה מעבר לשש.

לשרת לסדרה (Follow suit): לשחק קלף בסדרה שהובילו בה.

מגן (Defender): יריבו של הכרוז (או הכרוז המיועד).

מושב (Session): תקופת זמן משחק מורחבת שמארגן התחרות ייעד למשחק של מספר לוחות(תיתכנה משמעויות שונות בחוקים 4, 12ג(2) ו-91).

מכרז (Auction):

1) תהליך קביעת החוזה על-ידי קריאות עוקבות. המכרז מתחיל בקריאה הראשונה.

2) הצטברות הקריאות שבוצעו (ראה חוק 17).

משחק (Play):

1) משחק קלף מידו ללקיחה, כולל הקלף הראשון, שהינו ההובלה.

2) סך המשחקים שנעשו.

3) התקופה בה משחקים את הקלפים.

4) סך הקריאות והמשחקים ללוח.

משחק חלקי (Partscore): 90 נקודות לקיחה או פחות שנרשמו בחלוקה אחת.

משחק מלא (Game): 100 נקודות לקיחה או יותר שנרשמו בחלוקה אחת.

מתחרה (Contestant): באירוע יחידים, שחקן; באירוע זוגות, שני שחקנים המשחקים כשותפות במשך המושב; באירוע קבוצות, ארבעה שחקנים או יותר המשחקים כחברי קבוצה.

נכבד (Honour): כל אס (A), מלך (K), מלכה (Q), נסיך (J) או 10.

הוחזר (Withdrawn): ראה "בוטל".

נקודות לקיחה (Trick points): נקודות שצד הכרוז מקבל עבור השלמת החוזה (ראה חוק 77).

מענה (Premium points): נקודות שמקבלים בנוסף לנקודות לקיחה (ראה חוק 77).
סבב (Rotation): ההתקדמות הרגילה של הקריאות או המשחק בכיוון השעון; כמו-כן, הסדר בו מומלץ לחלק את הקלפים אחד אחד, בכיוון השעון.

סדרה (Suit): אחת מארבע קבוצות קלפים בחפיסה, כשבכל קבוצה 13 קלפים המסומנות: ספייד (♠), הארט (♥), דאימונד (♦), קלאב (♣).

סיבוב (Round): חלק ממושב בו השחקנים נשארים במקומותיהם.
סלאם (Slam): חוזה שבו מתחייבים לזכות בשש לקיחות יתר (מכונה "סלאם קטן"), או לזכות בשבע לקיחות יתר (מכונה "סלאם גדול").

עונש (Penalty): (ראה גם "תיקון") – ישנם שני סוגי עונשים:
עונש משמעותי (Disciplinary penalty): אלה המשמשים לשמירת הנימוסים והסדר הטוב (ראה חוק 91), וגם

עונש מינהלי (Procedural penalty): אלה המוטלים במקרים של חריגות מנהלתיות, על-פי שיקול דעת מנהל התחרות (בנוסף לכל תיקון) (ראה חוק 90).

פאס (Pass): קריאה המציינת ששחקן אינו רוצה, בתור הנוכחי, להכריז, לקרוא דאבל או לקרוא רי-דאבל.

פגיעות (Vulnerability): התנאים להענקת מענקים ועונשים עבור לקיחות חסר (ראה חוק 77).

צד (Side): זוג שחקנים בשולחן המהווים שותפות כנגד זוג השחקנים האחרים.
קבוצה (Team): שני זוגות או יותר בכיווני מצפן שונים, בשולחנות שונים, למטרת תוצאה משותפת (תקנות מתאימות יכולות לאשר קבוצות בנות יותר מארבעה שחקנים).

קלף עונשין (Penalty card): קלף הכפוף להוראות חוק 50.
קריאה (Call): כל הכרזה, דאבל, רי-דאבל או פאס.

קריאה מלאכותית (Artificial call): הכרזה, דאבל או רי-דאבל שנותנת מידע שונה מהרצון לשחק בכיווני שצוין או בכיווני האחרון שצוין (ואינו מידע ששחקנים לוקחים כמובן מאליו בדרך-כלל); או פאס שמבטיח יותר מכח מסוים או שמבטיח או שולל ערכים פרט לסדרה האחרונה שצוינה.

קריאת "סייק" (Psychic call): הצהרה יזומה ומאוד כוזבת על כוח בקלפים נכבדים ו/או על אורך בסדרה מסויימת.

רי-דאבל (Re-double): קריאה אחרי דאבל של יריב המגדילה את ניקוד החוזה בין אם בוצע ובין אם לאו (ראה חוקים 19 ב ו- 77).

שותף (partner): השחקן עימו משחקים באותו צד כנגד הזוג האחר שבאותו השולחן.
שליט (Trump): בחוזה בסדרה, כל קלף השייך לסדרה שהוכרזה.

תוצאה מתוקנת (Adjusted score): תוצאה שמנהל התחרות מעניק (ראה חוק 12).
תוצאה כזאת יכולה להיות "מלאכותית" או "נקבעת".

תור (Turn): הזמן הנכון בו השחקן אמור לקרוא או לשחק.

תיקון:

(1) **Rectification** – הסעדים בהם יש להשתמש כשחריגה הובאה לידיעתו של מנהל התחרות.

(2) **Correction** – הבאת הדבר הנכון במקום השגוי.

תקופת המשחק (Play period): מתחילה עבור כל לוח עם גילוי הובלת הפתיחה; זכויות המתחרים בתקופת המשחק פוקעות לפי קביעת החוק המתאים. תקופת המשחק מסתיימת כשמוציאים את הקלפים מהתאים שלהם בלוח הבא (או כשהירפו מהלוח האחרון בסיבוב).

(International Matchpoint) IMP: יחידת ניקוד המוענקת לפי טבלת הניקוד בחוק 78ב.

(Matchpoint) MP: יחידת ניקוד המוענקת למתחרה לפי השוואה עם תוצאה אחרת (או תוצאות אחרות) (במשחק Top-Bottom). ראה חוק 78א.

פרק II

צעדים מוקדמים

חוק 1

החפיסה – דירוג הקלפים והסדרות

משחק הברידיג' התחרותי משוחק בחפיסה בת 52 קלפים, המורכבת מ-13 קלפים בכל אחת מארבע סדרות. הסדרות מדורגות לפי סדר יורד: ספייד (♠), הארט (♥), דאימונד (♦), קלאב (♣). הקלפים בכל סדרה מדורגים לפי סדר יורד: אס (A), מלך (K), מלכה (Q), נסיך (J), 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2.

חוק 2

לוחות המשחק

לוח משחק תחרותי המכיל חפיסה מסופק לכל חלוקה שתשוחק במהלך המושב. כל לוח מסומן במספר ומכיל ארבעה תאים המחזיקים את ארבע הידיים, ומסומנים צפון, מזרח, דרום ומערב. המחלק והפגיעות מותווים כדלקמן:

13	9	5	1	לוחות	צפון מחלק
14	10	6	2	לוחות	מזרח מחלק
15	11	7	3	לוחות	דרום מחלק
16	12	8	4	לוחות	מערב מחלק

14	11	8	1	לוחות	אין צד פגיע
15	12	5	2	לוחות	צפון-דרום פגיעים
16	9	6	3	לוחות	מזרח-מערב פגיעים
13	10	7	4	לוחות	שני הצדדים פגיעים

אותו סדר חוזר בלוחות 17 עד 32 ובכל קבוצה עוקבת של 16 לוחות. אין להשתמש בלוח שאינו ממלא אחר תנאים אלה. אם בכל זאת לוח כזה נמצא בשימוש, התנאים המסומנים עליו חלים לאותו המושב.

חוק 3

סידור שולחנות

ארבעה שחקנים משחקים בכל שולחן, והשולחנות ממוספרים בסדר הנקבע על-ידי מנהל התחרות. הוא מציין כיוון אחד כצפון; ההתייחסות של שאר כיווני המצפן (מזרח, דרום ומערב) לצפון הינה באופן הרגיל.

חוק 4

שותפויות

ארבעת השחקנים בכל שולחן מהווים שתי שותפויות או צדדים, צפון-דרום נגד מזרח-מערב. באירועי זוגות או קבוצות המתחרים נרשמים כזוגות או כקבוצות בהתאמה, ושומרים על אותן שותפויות למשך המושב (למעט במקרה של מילוי מקום המאושר על-ידי מנהל התחרות). באירועי יחידים כל שחקן נרשם לחוד, ושותפויות משתנות במהלך המושב.

חוק 5

הקצאת מקומות

א. מיקום התחלתי

בתחילת המושב מקצה מנהל התחרות מיקום התחלתי לכל מתחרה (יחיד, זוג או קבוצה). בהעדר הוראות אחרות, החברים של כל זוג או קבוצה רשאים לבחור, בהסכמה הדדית, מקום ישיבה מבין אלה שהוקצו להם. לאחר בחירת כיוון מצפן, שחקן רשאי לשנות אותו במושב רק בהוראתו של מנהל התחרות, או באישורו.

ב. שינוי כיוון או שולחן

שחקנים משנים את כיוון המצפן ההתחלתי שלהם או נעים לשולחן אחר, לפי הוראות מנהל התחרות. מנהל התחרות אחראי על הכרזה ברורה של ההוראות; כל שחקן אחראי לנוע בזמן ובהתאם להוראה שקיבל, ולאיוש מקום הישיבה הנכון אחרי כל שינוי.

פרק III

הכנות ותנועה

חוק 6

טריפת הקלפים וחלוקתם

א. טריפת הקלפים

כל חפיסה נטרפת באופן יסודי לפני תחילת המשחק. אם אחד היריבים מבקש חיתוך החפיסה, מבצעים זאת.

ב. חלוקת הקלפים

חייבים לחלק את הקלפים אחד אחד כשפני הקלפים מטה, לארבע ידיים של 13 קלפים בכל אחת; לאחר מכן מכניסים כל יד עם פני הקלפים מטה לתוך אחד מארבעה התאים של הלוח. הנוהל המומלץ הינו שהקלפים יחולקו בסבב, עם כיוון השעון.

ג. נציגים משני הזוגות

על נציג מכל צד להיות נוכח במהלך הטריפה והחלוקה, אלא אם מנהל התחרות מורה אחרת.

ד. טריפה וחלוקה מחדש של הקלפים

1. אם מתברר שבוצעה חלוקת קלפים שגויה לפני התחלת מכרז כלשהו על הלוח, או שבמהלך הטריפה והחלוקה שחקן היה עלול לראות את פניו של קלף השייך לשחקן אחר, תבוצע טריפה וחלוקה מחדש. מכאן ואילך חוק 16ג חל על ראייה בשגגה של קלף השייך ליד של שחקן אחר לפני תום משחק הלוח (אך ראה חוק 24). כל לוח שחולק באופן לא חוקי הינו לוח פגום, ובאשר לכל חריגה אחרת ראה בחוק המתאים.
2. אם הקלפים חולקו מחפיסה ממוינת* בלי שנטרפו או אם החלוקה הובאה ממושב אחר, התוצאה לא תהיה שרירה, אלא אם מטרת התחרות היא לשחק חלוקות שכבר שוחקו בעבר (הוראות אלה לא יימנעו הסדרים של חילוף לוחות בין שולחנות, היכן שמתבקש).
3. בכפוף לחוק 22א, חייבים לבצע טריפה וחלוקה מחדש כשמנהל התחרות דורש זאת מכל סיבה המתאימה לחוקים (אך ראה חוק 286ג).

ג. האפשרויות של מנהל התחרות לטרוף ולחלק את הקלפים

1. מנהל התחרות רשאי להורות שהטריפה והחלוקה תבוצע בכל שולחן מיד לפני תחילת המשחק.
2. מנהל התחרות רשאי לבצע בעצמו את הטריפה והחלוקה מראש.
3. מנהל התחרות רשאי לתת לעוזריו או לנציג אחר שהתמנה לבצע את הטריפה והחלוקה מראש.
4. מנהל התחרות רשאי לדרוש חלוקה או חלוקה-מראש בשיטה אחרת כדי להפיק את אותה הציפייה לאקראיות מלאה כמו ב- 6א ו- 6ב לעיל.

ד. שכפול לוח

מנהל התחרות רשאי להורות על הכנת עותק זהה אחד או יותר של כל חלוקה מקורית, אם תנאי המשחק דורשים זאת. כשהוא מורה כך לא יהיה נחוץ, בדרך כלל, לחלק מחדש לוח (אולם למנהל התחרות הסמכות להורות על כך).

* "חפיסה ממויינת" הינה חפיסת קלפים שלא בוצעה בה חלוקה אקראית מאז מצבה הקודם.

חוק 7

פיקוח על לוח וקלפים

א. הצבת לוח

כאשר משחקים לוח, מציבים אותו במרכז השולחן עד לתום המשחק.

ב. הוצאת קלפים מלוח

1. כל שחקן לוקח יד מהתא התואם למיקום המצפן שלו.
2. כל שחקן סופר את קלפיו כשפני הקלפים מטה כדי לוודא שיש לו בדיוק 13; לאחר מכן, ולפני שהוא קורא, הוא חייב לבדוק את פני קלפיו[☆].
3. במשך המשחק, כל שחקן מחזיק ברשותו את קלפיו, ולא נותן להם להתערבב עם קלפים של שחקן אחר. שום שחקן לא ייגע במהלך המשחק או אחריו בקלפים כלשהם למעט קלפיו (אך הכרוז רשאי לשחק את קלפי הדומם לפי חוק 45), אלא אם מנהל התחרות מרשה זאת.

ג. החזרת קלפים ללוח

לאחר תום המשחק, על כל שחקן לטרוף את 13 קלפיו המקורים, ולאחר מכן להחזירם לתא התואם למיקום המצפן שלו. מכאן ואילך שום יד לא תצא מהלוח, אלא בנוכחות נציג מכל צד, או מנהל התחרות.

ד. אחריות לנהלים

כל מתחרה הנשאר באותו שולחן במשך המושב הינו האחראי העיקרי לשמירת תנאי משחק נאותים בשולחן.

☆ (7ב2) באם משתמשים בפתקי רישום השחקן יודא שהיד אכן שייכת לו.

חוק 8

סדר הסיבובים

א. תנועה של לוחות ושחקנים

1. מנהל התחרות נותן הוראות לשחקנים באשר להעברה הנכונה של לוחות ולתנועה הנכונה של מתחרים.
2. השחקן שמסומן צפון בכל שולחן אחראי להעברת הלוחות שהושלמו בשולחנו אל השולחן הנכון שבו יהיו בסיבוב הבא, אלא אם מנהל התחרות מורה אחרת.

ב. סיום סיבוב

1. ככלל, סיבוב מסתיים כשמנהל התחרות נותן את האות לתחילת הסיבוב הבא; אך אם בזמן זה שולחן כלשהו לא סיים את המשחק, הסיבוב ממשיך לאותו שולחן עד להשלמת תנועת השחקנים משולחן זה.
2. כשמנהל התחרות מממש את סמכותו לדחיית משחקו של לוח, הסיבוב אינו מסתיים ללוח זה עבור השחקנים המעורבים, עד שהלוח שוחק והתוצאה עליו הוסכמה ונרשמה או שמנהל התחרות ביטל את משחק הלוח.

ג. סיום סיבוב אחרון וסיום מושב

סיום הסיבוב האחרון של מושב, ושל המושב עצמו, חל לכשהושלם משחקם של כל הלוחות שתוכננו לשולחן זה וכל התוצאות נרשמו ללא התנגדות.

נהלים כלליים לטיפול בחריגות

קטע ראשון טיפול בחריגות

חוק 9

נוהל לאחר חריגה

א. הפניית תשומת הלב לחריגה

1. כל שחקן רשאי להפנות את תשומת הלב לחריגה במהלך תקופת המכרז, בין אם זה תורו לקרוא ובין אם לאו, אלא אם הדבר נאסר על-פי חוק.
2. הכרוז, או כל מגן, רשאי להפנות את תשומת הלב לחריגה שאירעה במהלך תקופת המשחק, אלא אם הדבר נאסר על-פי חוק. באשר לקלף שהונח בכיוון שגוי ראה חוק 65ב(3).
3. כאשר אירעה חריגה, הדומם אינו רשאי להפנות את תשומת הלב אליה במהלך תקופת המשחק, אך הוא רשאי לעשות זאת אחרי השלמת משחק היד. למרות הנאמר כאן כל שחקן, כולל הדומם, רשאי לנסות למנוע משחקן אחר לבצע חריגה (אך הדומם כפוף לחוקים 42 ו-43).
4. שחקן לא מחויב להפנות את תשומת הלב להפרת חוק שבוצעה על-ידי הצד שלו (אך ראה חוק 20)5 ביחס לתיקון הסבר שגוי לכאורה של השותף).

ב. אחרי שתשומת הלב מופנית לחריגה

1. (א) יש לקרוא למנהל התחרות מיד כשתשומת הלב מופנית לחריגה.
- (ב) כל שחקן, כולל הדומם, רשאי לקרוא למנהל התחרות אחרי שתשומת הלב הופנתה לחריגה.
- (ג) קריאה למנהל התחרות לא גורמת לשחקן לאבד זכות כלשהי, שלה הוא היה זכאי אלמלא כן.

(ד) העובדה ששחקן מפנה את תשומת הלב לחריגה שבוצעה על-ידי הצד שלו, לא משפיעה על זכויות היריבים.
2. שום שחקן לא ינקוט בפעולה כלשהי עד להסבר כל העניינים הקשורים לתיקון על-ידי מנהל התחרות.

ג. תיקון חריגה בטרם עת
כל תיקון חריגה בטרם עת על-ידי המפר יכול לגרום לו להיות כפוף לתיקון נוסף (ראה הגבלות הובלה בחוק 26).

חוק 10

קביעת תיקון

א. זכות לקביעת תיקון
מנהל התחרות בלבד רשאי לקבוע תיקונים, היכן שנדרש. שחקנים לא זכאים לקבוע תיקונים (או לוותר עליהם – ראה חוק 81ג(5)) ביוזמתם.

ב. ביטול אכיפה או וויתור על תיקון
מנהל התחרות רשאי לאשר או לבטל כל אכיפה או וויתור על תיקון שנעשו על-ידי השחקנים ללא הוראותיו.

ג. בחירה לאחר חריגה
1. כשחוקים אלה קובעים חלופות לאחר חריגה, מנהל התחרות יסביר את כל החלופות הזמינות.
2. אם לאחר חריגה נקבעו חלופות לשחקן, הוא חייב לבחור ללא התייעצות עם השותף.
3. כשחוקים אלה קובעים לצד החף חלופות לאחר חריגה שבוצעה על-ידי יריב, בחירת הצד החף בפעולה המועילה לו ביותר הינה בחירה ראויה.
4. בכפוף לחוק 16ג(2), לאחר תיקון הפרה, המפרים רשאים לבצע כל קריאה או משחק לתועלת הצד שלהם, אף על-פי שבעקבות זאת הם נראים כמרוויחים מן ההפרה שלהם (אך ראה חוקים 27 ו-50).

חוק 11

הפקעת הזכות לתיקון

א. פעולה על-ידי צד חף

הזכות לתיקון חריגה יכולה לפקוע אם חבר כלשהו בצד החף נוקט בפעולה כלשהי לפני הקריאה למנהל התחרות. מנהל התחרות פוסק כך, למשל, כשהצד החף היה יכול להרוויח מפעולה שננקטה לאחר מכן על-ידי יריב, שאינו מכיר את הוראות החוק הרלוונטיות.

ב. עונש לאחר הפקעת הזכות לתיקון

גם לאחר שהופקעה הזכות לתיקון לפי חוק זה, רשאי מנהל התחרות לקבוע עונש מינהלי (ראה חוק 90).

חוק 12

סמכויות שיקול הדעת של מנהל התחרות

א. סמכות להעניק תוצאה מתוקנת

מנהל התחרות רשאי להעניק תוצאה מתוקנת, כשחוקים אלה מסמיכים אותו לכך, מיוזמתו או בתגובה לפניית שחקן שהוגשה במשך התקופה שהוגדרה בחוק 92 (במשחק קבוצות ראה חוק 86). זה כולל:

1. אם מנהל התחרות מעריך שחוקים אלה לא קובעים פיצוי למתחרה חף על סוג מסוים של הפרה שבוצעה על-ידי יריב, הוא רשאי להעניק תוצאה מתוקנת.
2. אם אין אפשרות לבצע תיקון שיאפשר משחק רגיל בלוח, מנהל התחרות מעניק תוצאה מתוקנת מלאכותית (ראה 12ג(2) להלן).
3. אם חריגה תוקנה באופן שגוי, רשאי מנהל התחרות להעניק תוצאה מתוקנת.

ב. המטרות של תוצאה מתוקנת

1. מטרת ההענקה של תוצאה מתוקנת הינה לפצות על נזק שנגרם לצד חף ולבטל כל יתרון שהושג על-ידי צד מפר באמצעות ההפרה שלו. נזק קיים כאשר, בגלל הפרה, צד חף משיג תוצאת שולחן נחותה ממה שהיה צפוי אלמלא ההפרה, אך ראה 12ג(1)(ב).
2. מנהל התחרות אינו רשאי להעניק תוצאה מתוקנת על בסיס ההנחה שהתיקון שניתן בחוקים אלה חמור מדי או מיטיב מדי עבור צד כלשהו.

ג. הענקת תוצאה מתוקנת

1. (א) כשמנהל התחרות מוסמך על-ידי חוקים אלה לתקן תוצאה לאחר חריגה והוא רשאי להעניק תוצאה מתוקנת נקבעת, הוא עושה זאת. תוצאה כזאת מחליפה את התוצאה שהושגה בפועל במשחק.

(ב) אם, לאחר החריגה, הצד החף גרם נזק נוסף לעצמו על-ידי ביצוע טעות חמורה (שאינה קשורה להפרה), או על-ידי ביצוע פעולה בלתי-מרוסנת או מהמרת, הוא אינו מקבל סעד בתיקון עבור אותו חלק של הנזק שנגרם באשמתו. יש להעניק לצד המפר את התוצאה שהייתה ניתנת לו בעקבות ההפרה שלו בלבד.

(ג) אם ועדת החוקה $\star$ אינה אוסרת זאת, ובמטרה לעשות צדק, ניתן לשקלל תוצאה מתוקנת נקבעת כדי לשקף את ההסתברויות של מספר תוצאות אפשריות.

(ד) אם האפשרויות רבות מדי או שאינן ברורות, רשאי מנהל התחרות להעניק תוצאה מתוקנת מלאכותית.

(ה) ועדת החוקה $\star$ רשאית, על-פי שיקול דעתה, להחיל את הנהלים הבאים, חלקם או כולם, במקום אלה שב- 12ג(1)(ג):

(i) עבור צד חף, התוצאה שנקבעת במקום התוצאה שהושגה בפועל היא

התוצאה הטובה ביותר שהייתה ככל הנראה מתקבלת אילו לא החריגה.

(ii) עבור צד מפר התוצאה הנקבעת היא התוצאה הסבירה הגרועה ביותר.

(ו) התוצאות המוענקות לשני הצדדים אינן חייבות להתאזן.

2. (א) כשחריגה אינה מאפשרת לקבל שום תוצאה [וראה 12ג(1)(ד)] מנהל התחרות

מעניק תוצאה מתוקנת מלאכותית בהתאם לאחריות על החריגה: למתחרה האשם במישרין - ממוצע מינוס (לכל היותר 40% של ה- Match-points האפשריים בתחרות זוגות), למתחרה האשם רק חלקית - ממוצע (50% בזוגות), ולמתחרה שאינו אשם כלל - ממוצע פלוס (לכל הפחות 60% בזוגות).

(ב) כשמנהל התחרות מעניק תוצאה מתוקנת מלאכותית של ממוצע פלוס או ממוצע

מינוס ב- IMP, תוצאה זו הינה בדרך-כלל פלוס או מינוס 3 imp בהתאמה, אך ניתן לשנות זאת בהתאם לחוק 86א.

(ג) יש לעשות התאמה של האמור לעיל כשמתחרה חף השיג תוצאת מושב מעל

60% מה- Match-points האפשריים, או כשמתחרה מפר השיג תוצאת מושב מתחת ל- 40% מה- Match-points האפשריים (או השקול לזה ב- imp).

למתחרים אלה מוענקים האחוזים שהשיגו (או השקול לזה ב- imp) בלוחות האחרים במושב זה.

3. באירועי יחידים מנהל התחרות אוכף את התיקונים שבחוקים אלה, ואת ההוראות

הדורשות הענקת תוצאות מתוקנות, באופן שווה כנגד שני חברי הצד המפר, למרות

שיתכן כי רק אחד מהם אחראי לחריגה. אך מנהל התחרות לא יטיל עונש מינהלי על שותפו של המפר אם לדעתו הוא אינו אשם בשום אופן.

4. כשמנהל התחרות מעניק תוצאות מתוקנות לא-מאוזנות במשחק מסוג "המפסיד יוצא", יש לחשב עבור כל מתחרה את התוצאה שלו על הלוח בנפרד, ולהעניק לכל אחד מהמתחרים את הממוצע של שתי התוצאות.

☆☆??

קטע שני חריגות כלליות

חוק 13

מספר קלפים שגוי

א. מנהל התחרות סבור שניתן לשחק כרגיל כשמנהל התחרות קובע שיד אחת או יותר בלוח הכילה מספר קלפים שגוי (אך ראה חוק 14) ושחקן עם יד לא תקינה כבר קרא, אז כשמנהל התחרות סבור שאפשר להחזיר את החלוקה לקדמותה ולשחקה, ניתן לשחק את הלוח ללא שינוי של קריאה. בתום המשחק רשאי מנהל התחרות להעניק תוצאה מתוקנת.

ב. תוצאה מתוקנת ועונש אפשרי אם לא כן, כשבוצעה כבר קריאה, מנהל התחרות יעניק תוצאה מתוקנת ורשאי להעניש את המפר.

ג. המשחק הסתיים כשנקבע אחרי תום המשחק שידו של שחקן הכילה במקור יותר מ-13 קלפים ושחקן אחר החזיק פחות קלפים מכך (אך ראה חוק 13), חובה לבטל את התוצאה ולהעניק תוצאה מתוקנת (חוק 86 יכול לחול). מתחרה מפר עלול לקבל עונש מינהלי.

ד. לא בוצעה קריאה אם נמצא שיש לשחקן מספר קלפים שגוי ולא בוצעה קריאה עם היד שלו: 1. מנהל התחרות יחזיר את היד לקדמותה, ואם אף שחקן לא ראה קלף של שחקן אחר, הוא ידרוש לשחק את הלוח כרגיל.

2. כשמנהל התחרות קובע שתא אחד או יותר בלוח הכיל מספר קלפים שגוי ושחקן ראה קלף אחד או יותר השייך ליד של שחקן אחר:

(א) אם מנהל התחרות סבור שהמידע הבלתי מורשה לא יפריע למכרז או למשחק רגיל, הוא ירשה לשחק את הלוח ולרשום עליו תוצאה. אם לאחר מכן הוא סבור שהמידע כן השפיע על תוצאת הלוח, הוא יתקן את התוצאה ורשאי להעניש את המפר.

(ב) אם מנהל התחרות סבור שהמידע הבלתי מורשה שהושג הינו משמעותי דיו כדי להפריע למכרז או למשחק רגיל, הוא יעניק תוצאה מתוקנת מלאכותית ורשאי להעניש את המפר.

ה. מיקום קלף או העברתו

כשמנהל התחרות דורש שהמשחק ימשיך לפי חוק זה, מידע על המיקום או ההעברה של קלף על ידי מנהל התחרות הינו מידע בלתי מורשה לשותפו של השחקן שידו הכילה מספר קלפים שגוי.

י. קלף עודף

אם נמצא איזשהו קלף עודף שאינו שייך לחלוקה, הוא מסולק. המכרז והמשחק נמשכים כרגיל. אם מתברר שקלף כזה שוחק ללקיחה שהושלמה, רשאי מנהל התחרות להעניק תוצאה מתוקנת.

חוק 14

קלף חסר

א. יד שחסר בה קלף לפני תחילת המשחק

כאשר, לפני גילוי הובלת הפתיחה, נמצאו ביד אחת (או יותר) פחות מ-13 קלפים, ובד-בבד אין יד המכילה יותר מ-13, מנהל התחרות יחפש את הקלף החסר, וכן:

1. אם הקלף נמצא, הוא מוחזר ליד הלקויה.
2. אם לא ניתן למצוא את הקלף, מנהל התחרות משחזר את החלוקה בקלפים מחפיסה אחרת.
3. המכרז והמשחק נמשכים כרגיל ללא שינוי של כל קריאה, ומתייחסים ליד ששוחזרה כאילו הכילה כל הזמן את כל קלפיה.

ב. יד שנתגלה בה חוסר לאחר תחילת המשחק

כאשר, בזמן כלשהו לאחר הובלת הפתיחה (ועד לסיום תקופת התיקון), נמצאו ביד אחת (או יותר) פחות מ- 13 קלפים, ואין אף יד שמכילה יותר מ- 13 קלפים, מנהל התחרות יחפש את הקלף החסר, וכן:

1. אם הקלף נמצא בין הקלפים ששוחקו, חל חוק 67.

2. אם הקלף נמצא במקום אחר, הוא מוחזר ליד הלקויה. ניתן להחיל תיקון ו/או עונשים (ראה 14ב(4) להלן).

3. אם לא ניתן למצוא את הקלף, החלוקה משוחזרת עם קלפים מחפיסה אחרת. ניתן להחיל תיקון ו/או עונשים (ראה 14ב(4) להלן).

4. מתייחסים לקלף שהוחזר ליד לפי הוראות סעיף 14ב בחוק זה כאילו היה כל הזמן ביד הלקויה. הקלף יכול להפוך לקלף עונשין (חוק 50), וניתן להחיל את חוק המחדל אם לא שוחק כשנדרש.

ג. מידע מהחלפת קלף

מידע על ההחלפה של קלף הינו בלתי מורשה לשותפו של השחקן שידו הכילה מספר קלפים שגוי.

חוק 15

משחק של לוח לא-נכון

א. השחקנים לא שיחקו את הלוח קודם לכן

אם שחקנים משחקים לוח שלא היו אמורים לשחקו בסיבוב הנוכחי (אך ראה 15ג):

1. אם אף אחד מארבעת השחקנים לא שיחק את הלוח קודם לכן, מנהל התחרות בדרך-כלל מאשר את התוצאה.

2. מנהל התחרות רשאי לדרוש משני הזוגות לשחק את הלוח הנכון זה כנגד זה מאוחר יותר.

ב. שחקן אחד או יותר שיחק את הלוח קודם לכן

אם מי מהשחקנים משחק לוח שהוא כבר שיחק קודם לכן, עם היריבים הנכונים או אחרים, התוצאה השנייה שלו בלוח מבוטלת גם לצד שלו וגם ליריביו, ומנהל התחרות יעניק תוצאה מתוקנת מלאכותית למתחרים שנמנעה מהם ההזדמנות לזכות בתוצאה תקפה.

ג. נתגלה במהלך תקופת המכרז

אם מנהל התחרות מגלה בתקופת המכרז שמתחרה משחק לוח שלא היה אמור לשחקו בסיבוב הנוכחי, הוא יבטל את המכרז, יודא שהמתחרים הנכונים יושבים כעת בשולחן ויודיע להם על זכויותיהם כעת ובסיבובים עתידיים. המכרז מתחיל מחדש. שחקנים חייבים לחזור על אותן הקריאות שהם עשו לפני כן. אם קריאה כלשהי תהיה שונה באופן כלשהו מהקריאה התואמת במכרז הראשון, מנהל התחרות יבטל את הלוח. אחרת, המכרז והמשחק נמשכים כרגיל. מנהל התחרות רשאי להטיל עונש מינהלי (ולהעניק תוצאה מתוקנת) כאשר לפי דעתו היה ניסיון מכוון על-ידי צד כלשהו למנוע משחק רגיל של הלוח.

קטע שלישי מידע

חוק 16

מידע מורשה ובלתי מורשה

א. שימוש במידע על-ידי שחקן

1. שחקן רשאי להשתמש במידע במכרז או במשחק כשהמידע:

(א) נובע מקריאות חוקיות וממשחקים חוקיים של הלוח הנוכחי (כולל קריאות ומשחקים לא-חוקיים שמתקבלים) ושאינם מושפעים ממידע בלתי מורשה ממקור אחר; או

(ב) הינו מידע מורשה מפעולה שבוטלה (ראה 16ב); או

(ג) הינו מידע שצוין בחוק או בתקנון כלשהו כמידע מורשה, או הנובע מהנהלים החוקיים בחוקים אלה ובתקנונים, אלא אם צוין אחרת (אך ראה 16ב(1) להלן); או

(ד) הינו מידע שהיה ברשות השחקן לפני שהוא הוציא את היד שלו מהלוח (חוק 7ב) והחוקים אינם מונעים ממנו להשתמש במידע זה.

2. שחקנים רשאים גם לקחת בחשבון את הערכתם לגבי התוצאה שלהם, את המאפיינים של יריביהם, וכל דרישה של תקנות התחרות.

3. שחקן אינו רשאי לבסס קריאה או משחק על-סמך מידע אחר (מידע כזה מוגדר כחיצוני).

4. אם ישנה הפרה של חוק זה הגורמת לנזק, מנהל התחרות מתקן את התוצאה לפי חוק 12ג.

ב. מידע חיצוני מהשותף

1. (א) אחרי שמידע חיצוני, שיכול להשפיע על קריאה או על משחק, נהיה זמין לשותפו של שחקן שסיפק זאת, למשל על-ידי הערה, שאלה, תשובה לשאלה, מתן אתרעה לא צפויה * או אי-נתינת אתרעה, או על-ידי היסוס מובהק, חיפזון בלתי רגיל, הדגשה מיוחדת, טון דיבור, העוויה, תנועה, או גינונים, השותף אינו רשאי לבחור, מבין חלופות הגיוניות, בזו שניתן להראות כי הייתה עלולה להיות מושפעת על-ידי המידע החיצוני.

(ב) פעולה חלופית הגיונית הינה זו אשר חלק משמעותי של שחקנים ברמתם של השחקנים המעורבים והמשתמשים בשיטות של השותפות, היו שוקלים אותה ברצינות, ולפי ההערכה חלקם עשויים לבחור בה.

2. כאשר שחקן סבור שעלול להיגרם נזק ממידע שהועבר על-ידי יריב ונהיה זמין, הוא רשאי להודיע שהוא שומר על הזכות לקרוא למנהל התחרות אחר-כך, אלא אם זה נאסר על-ידי ועדת החוקה* (הרשאית לדרוש שהוא יקרא למנהל התחרות) (אם היריבים לא מסכימים לעובדה שייתכן שהועבר מידע בלתי מורשה, עליהם לקרוא למנהל התחרות מיד).

3. כאשר לשחקן סיבה טובה להניח שיריב אשר הייתה לו חלופה הגיונית בחר בפעולה שהייתה עלולה להיות מושפעת ממידע כזה, עליו לקרוא למנהל התחרות בסיום המשחק**. אם מנהל התחרות סבור שהמפר אכן השיג יתרון כתוצאה מהפרת החוק, הוא יקבע תוצאה מתוקנת (ראה חוק 12ג).

ג. מידע חיצוני ממקורות אחרים

1. כאשר שחקן מקבל בשגגה מידע בלתי מורשה על לוח שהוא משחק או ישחק בעתיד, למשל בהסתכלות ביד הלא-נכונה; בשמיעת קריאות, תוצאות או הערות; בראיית קלפים הנמצאים בשולחן אחר; או על-ידי ראיית קלף השייך לשחקן אחר בשולחן שלו לפני תחילת המכרז, יש ליידע לאלתר את מנהל התחרות, רצוי שיעשה זאת מקבל המידע.

2. אם מנהל התחרות סבור שהמידע עלול להשפיע על משחק רגיל לפני המכרז, הוא רשאי:

(א) לשנות את מיקום השחקנים בשולחן, כאשר סוג התחרות וצורת חישוב התוצאות

מרשים זאת, כך ששחקן שקיבל מידע על יד מסוימת יחזיק את אותה יד; או

(ב) להורות על חלוקה מחדש של הלוח לאותם המתחרים, כאשר צורת התחרות

מאפשרת זאת; או

(ג) להרשות את השלמת המשחק בלוח, ולהעניק תוצאה מתוקנת אם הוא יעריך

שמידע בלתי מורשה היה יכול להשפיע על התוצאה; או

(ד) להעניק תוצאה מתוקנת מלאכותית.

3. אם מידע בלתי מורשה כזה הושג אחרי תחילת המכרז ולפני תום משחק הלוח, מנהל

התחרות פועל לפי 16ג(2)(ג) לעיל.

י. מידע מקריאות ומשחקים שבוטלו

אחרי שבוטלו קריאה או משחק לפי חוקים אלה:

1. לצד חף, כל מידע הנובע מפעולה שבוטלה הינו מורשה, בין אם הפעולה בוצעה על-ידו

ובין על-ידי היריבים.

2. לצד מפר, מידע הנובע מפעולות שלו שבוטלו ומפעולות הצד החף שבוטלו הינו בלתי-

מורשה. שחקן של הצד המפר אינו רשאי לבחור, מבין פעולות חלופיות הגיוניות, בזו

שניתן להראות כי הייתה עלולה להיות מושפעת על-ידי המידע הבלתי-מורשה.

* כלומר לא צפוי בהקשר לבסיס הפעולה שלו.

** קריאה למנהל התחרות מוקדם יותר או מאוחר יותר אינה הפרה.

☆ ???

המכרז

חלק I נהלים כלליים

קטע ראשון ביצוע קריאות

חוק 17

תקופת המכרז

א. תקופת המכרז מתחילה

תקופת המכרז בלוח מתחילה עבור צד כאשר אחד מהשותפים מוציא את קלפיו מהלוח.

ב. הקריאה הראשונה

השחקן שמסומן על הלוח כמחלק קורא ראשון.

ג. הקריאות הבאות

השחקן שמשמאל למחלק קורא שני, ומכאן ואילך כל שחקן קורא בתורו לפי כיוון השעון.

ד. קלפים מלוח לא נכון

1. אם שחקן קורא עם קלפים שהוא הרים מלוח לא נכון, הקריאה מבוטלת.
2. המפר, אחרי שהסתכל על היד הנכונה, קורא קריאה חדשה, והמכרז ממשיך מנקודה זו כרגיל. אם היריב משמאל למפר קרא אחרי הקריאה המבוטלת, עליו לחזור על אותה קריאה. מנהל התחרות יעניק תוצאות מתוקנות מלאכותיות אם הקריאה החדשה של המפר שונה * מהקריאה המבוטלת, או כאשר שותפו של המפר קרא אחרי הקריאה.

3. אם לאחר מכן, כשמשחקים את הלוח שממנו המפר הוציא בטעות את קלפיו, המפר חוזר על קריאתו המבוטלת, מנהל התחרות רשאי לאפשר משחק רגיל בלוח זה, אך מנהל התחרות יעניק תוצאות מתוקנות מלאכותיות כאשר קריאתו של המפר שונה * מהקריאה המבוטלת המקורית.
4. בנוסף לתיקונים לפי 17(2) ו-17(3) לעיל, ניתן לקבוע עונש מינהלי (חוק 90).

ה. סוף תקופת המכרז

1. המכרז ותקופת המכרז מסתיימים כפי שנקבע בחוק 22.
2. כאשר היו שלושה פאסים ברצף אחרי קריאה, ואחד מהם נעשה שלא בתור, כך שנמנעה משחקן הזכות לקרוא בתורו, המכרז אינו מסתיים. במקרה כזה התור חוזר לשחקן שעליו דילגו, כל הפאסים שהיו אחר-כך מבוטלים, והמכרז נמשך כרגיל. חוק 16 חל על הקריאות שבוטלו, המפר הינו כל שחקן שקרא פאס שלא בתור.

* למשל, קריאה חלופית שונה כאשר משמעותה הינה מאוד שונה או כאשר הינה קריאת "סייק".

חוק 18

הכרזות

א. אופן תקיין

הכרזה מציינת מספר לקיחות יתר (לקיחות שבנוסף לשש) מאחד עד שבע (כולל), וכינוי (פאס, דאבל ורי-דאבל הינן קריאות אך לא הכרזות).

ב. להכריז הכרזה גבוהה יותר

הכרזה תהיה גבוהה יותר כאשר היא מציינת את אותו מספר לקיחות יתר בכינוי שדרגתו גבוהה יותר, או כאשר היא מציינת מספר גדול יותר של לקיחות יתר בכל כינוי שהוא.

ג. הכרזה מספקת

הכרזה הגבוהה מההכרזה הקודמת האחרונה הינה הכרזה מספקת.

ג. הכרזה בלתי-מספקת

הכרזה שאינה גבוהה מההכרזה הקודמת האחרונה הינה הכרזה בלתי-מספקת.

ה. דירוג הכינויים

הדירוג של הכינויים בסדר יורד הוא: ללא שליט, ספייד, הארט, דאימונד, קלאב.

ו. אופנים שונים

ועדת החוקה ☆ רשאית לאשר אופנים שונים לביצוע הקריאות.

☆☆☆ ☆

חוק 19

דאבלים ורי-דאבלים

א. דאבלים

1. שחקן רשאי לקרוא דאבל רק על ההכרזה הקודמת האחרונה. הכרזה זו חייבת להיות מבוצעת על-ידי יריב; אסור שקריאות אחרות יהיו בין הכרזה זו לבין הדאבל, למעט פאס.
2. בעת קריאה דאבל, אין השחקן מציין את מספר לקיחות היתר או את הכינוי. הדרך הנכונה היחידה היא המלה "דאבל".
3. כאשר שחקן, הקורא דאבל, שוגה בציון ההכרזה, מספר לקיחות היתר או הכינוי, מתייחסים לזה כאילו שקרא דאבל על ההכרזה כפי שהוכרזה (חוק 16 – מידע בלתי מורשה – יכול לחול).

ב. רי-דאבלים

1. שחקן רשאי לקרוא רי-דאבל רק על הדאבל הקודם האחרון. דאבל זה חייב להיות מבוצע על-ידי יריב; אסור שקריאות אחרות יהיו בין הדאבל לבין הרי-דאבל, למעט פאס.
2. בעת קריאה רי-דאבל, אין השחקן מציין את מספר לקיחות היתר או את הכינוי. הדרך הנכונה היחידה היא המלה "רי-דאבל".

3. כאשר שחקן, הקורא רי-דאבל, שוגה בציון ההכרזה שנאמר עליה הדאבל, מספר לקיחות היתר או הכינוי, מתייחסים לזה כאילו שקרא רי-דאבל על ההכרזה כפי שהוכרזה (חוק 16 – מידע בלתי מורשה – יכול לחול).

ג. הכרזה אחרי דאבל או רי-דאבל
הכרזה חוקית שבוצעה אחרי כל דאבל או כל רי-דאבל היא גבוהה יותר.

ד. חישוב תוצאת חוזה בדאבל או ברי-דאבל
אם לא הייתה הכרזה חוקית לאחר קריאה של דאבל או רי-דאבל, התוצאה מוגדלת לפי חוק 77.

קטע שני **סקירת קריאה והסברה**

חוק 20

סקירת קריאות והסברתן

א. קריאה שלא זוהתה בבירור
שחקן רשאי לדרוש הבהרה לאלתר אם יש לו ספק איזו קריאה הייתה.

ב. סקירת מכרז במהלך תקופת המכרז
בתקופת המכרז ובתורו לקרוא, שחקן זכאי לקבל סקירה * של כל הקריאות הקודמות, אלא אם הוא מחויב על-ידי חוק לקרוא פאס. כאשר נענים לבקשה יש לכלול אתראות. שחקן אינו רשאי לבקש סקירה חלקית של קריאות קודמות ואינו רשאי להפסיק את הסקירה לפני השלמתה.

ג. סקירה אחרי הפאס הסופי
1. לאחר הפאס הסופי, לכל מגן הזכות לשאול אם הוא זה שמוביל את הובלת הפתיחה (ראה חוקים 47ה ו-41).

2. הכרוז** או כל אחד מהמגינים רשאי לדרוש בפעם הראשונה שעליו לשחק, סקירה * של כל הקריאות הקודמות (ראה חוקים 41ב ו- 41ג). כמו בסעיף 20ב, השחקן אינו רשאי לבקש רק סקירה חלקית או להפסיק את הסקירה.

י. מי מורשה לסקור את המכרז

תשובה לבקשת סקירה * של קריאות תיענה רק על-ידי יריב.

ה. תיקון טעות בסקירה

כל השחקנים, כולל הדומם או שחקן שחויב על-ידי חוק לקרוא פאס, אחראים לתיקון מיידי של טעויות בסקירה * (ראה חוק 12ג(1) כאשר סקירה שלא תוקנה גורמת לנזק).

ו. הסברת קריאות

1. במשך המכרז ולפני הפאס הסופי, כל שחקן רשאי לבקש, אך רק בתורו לקרוא, הסבר על מכלול הקריאות הקודמות של היריבים. הוא זכאי לדעת על קריאות שבוצעו בפועל, על קריאות רלוונטיות זמינות חלופיות שלא בוצעו, ועל היקשים רלוונטיים מבחירת פעולה כשמדובר בהבנות שותפות. על שותפו של השחקן שביצע את הקריאה הנידונה להשיב לבקשה, אלא אם מנהל התחרות הורה אחרת. כששחקן שואל שאלה, שותפו אינו רשאי לשאול שאלה נוספת עד שיגיע תורו לקרוא או לשחק. חוק 16 יכול לחול וועדת החוקה* רשאית לתקן תקנות להסברים כתובים.

2. לאחר הפאס הסופי ולמשך תקופת המשחק, כל מגן רשאי לבקש, בתורו לשחק, הסבר על מכלול הקריאות של היריבים. הכרוז רשאי לבקש, בתורו לשחק מידו או מהדומם, הסבר על קריאת מגן או הבנות במשחק קלף. על שותפו של מבצע הפעולה להסביר כמו בסעיף 20נ(1) לעיל.

3. בכפוף ל- 20נ(1) ו- 20נ(2) לעיל, שחקן רשאי לשאול לגבי קריאה בודדת, אך חוק 16ב(1) יכול לחול.

4. שחקן ששם לב שהסברו היה שגוי או חלקי, חייב לקרוא מיד למנהל התחרות, המיישם את חוק 21ב או חוק 40ב(4).

5. (א) שחקן ששותפו נתן הסבר שגוי אינו רשאי לתקן את הטעות במשך המכרז, ואינו רשאי לרמוז בצורה כלשהי שהייתה טעות. "הסבר שגוי" כאן כולל חוסר אתרעה או נתינת הודעה לפי דרישת תקנות, או אתרעה (או הודעה) שאינן מתחייבות מהתקנות.

(ב) השחקן חייב לקרוא למנהל התחרות וליידע את יריביו שלדעתו ההסבר של

שותפו היה שגוי (ראה חוק 75), אך רק בהזדמנות החוקית הראשונה עבורו,

שהינה:

(i) עבור מגן, בתום המשחק.

(ii) עבור כרוז או דומם, לאחר הפאס הסופי במכרז.

6. אם מנהל התחרות מעריך ששחקן פעל בהתבסס על מידע שגוי שניתן לו על-ידי יריב, ראה חוק 21 או חוק 47ה, בהתאם למקרה.

ז. נוהל שגוי

1. שאלה שמטרתה רק להועיל לשותף אינה פעולה ראויה.

2. שחקן אינו רשאי להיעזר בכרטיס השיטות שלו וברישומיו במשך תקופות המכרז והמשחק, אלא אם ועדת החוקה[∞] מרשה זאת (אך ראה חוק 40ב(2)(ב)).

* כשהקריאות אינן בעל-פה, נותני ההסברים חייבים לוודא שברור ליריב הדורש זאת, מהן הקריאות שבוצעו.

** הכרוז משחק בפעם הראשונה מהדומם, אלא אם הוא מקבל הובלת פתיחה לא בתור.

☆☆???

חוק 21

קריאה המבוססת על מידע שגוי

א. קריאה כתוצאה מאי-הבנה של הקורא

שחקן הפועל על סמך אי-ההבנה שלו אינו זכאי לכל תיקון או פיצוי.

ב. קריאה המבוססת על מידע שגוי מהיריב

1. (א) כשמנהל התחרות סובר שהחלטה של שחקן לבצע קריאה הייתה עלולה להיות מושפעת ממידע שגוי שנמסר מהיריב, רשאי השחקן לשנות את קריאתו ללא תיקון נוסף לצד שלו, וזאת עד לתום תקופת המכרז ובתאי ששותפו לא קרא לאחר מכן (ראה חוק 17ה). חוסר מתן אתרעה מידי היכן שנדרש על-ידי ועדת החוקה נחשב כמידע שגוי.

(ב) בהיעדר ראיות נגדיות, על מנהל התחרות להניח שניתן הסבר שגוי ולא קריאה שגויה.

2. כששחקן בוחר לשנות את קריאתו עקב מידע שגוי (כפי שב-21ב(1) לעיל), רשאי היריב משמאלו לשנות בתורו, ללא תיקון נוסף, כל קריאה עוקבת שנעשתה על-ידו, אלא אם מנהל התחרות מעריך, בסוף המשחק, שהקריאה שבוטלה העבירה מידע הגורם נזק לצד החף, ואז חל חוק 16.
3. כשמאחר מדי לשנות קריאה ומנהל התחרות מעריך שהצד המפר השיג יתרון מהחריגה, הוא מעניק תוצאה מתוקנת.

קטע שלישי תום המכרז

חוק 22

נוהל אחרי סיום ההכרזות

א. תום המכרז

המכרז תם כאשר:

1. כל ארבעת השחקנים קראו פאס (אך ראה חוק 25). הידיים מוחזרות ללוח ללא משחק, לא תבוצע חלוקה חדשה.
2. שחקן אחד או יותר הכריז, והיו שלושה פאסים רצופים בסבב לאחר ההכרזה האחרונה. ההכרזה האחרונה היא החוזה (אך ראה חוק 19).

ב. תום תקופת המכרז

1. לאחר תום המכרז לפי 22א(2), תקופת המכרז מסתיימת כשמגן חושף את הובלת הפתיחה (אם ההובלה לא הייתה בתור, ראה חוק 54). פרק הזמן שבין תום המכרז לבין תום תקופת המכרז מוגדר כתקופת ההבהרה.
2. אם אף שחקן לא הכריז (ראה 22א(1)), תקופת המכרז מסתיימת אחרי החזרת ארבע הידיים ללוח.

חלק II חריגות בנהלים

חוק 23

מודעות לנזק אפשרי

בכל עת שלפי דעתו של מנהל התחרות, שחקן מפר היה עלול להיות מודע בזמן החריגה שזו עלולה לגרום כנראה נזק לצד החף, הוא ידרוש להמשיך במכרז ובמשחק (אם לא הסתיימו). כשהמשחק הסתיים, ומנהל התחרות סבור שהצד המפר השיג יתרון באמצעות החריגה*, הוא יעניק תוצאה מתוקנת.

* למשל, בשל פאס כפוי של השותף.

קטע ראשון קלף חשוף, תקופת המכרז

חוק 24

קלף שנחשף או שהובל לפני תקופת המשחק

כאשר מנהל התחרות קובע כי במשך תקופת המכרז, עקב משגה של השחקן, יכול היה שותפו לראות את פניו של קלף אחד או יותר מידו, מנהל התחרות ידרוש שכל קלף כזה ישאר חשוף על השולחן עד תום תקופת המכרז. מידע מקלפים שנחשפו כך הינו מורשה לצד החף אך בלתי מורשה לצד המפר. אם המפר הופך לכרוז או לדומם, הקלפים מורמים ומוחזרים ליד. אם המפר הופך למגן, כל קלף כזה הופך לקלף עונשין (ראה חוק 50). וכן:

א. קלף נמוך שלא הובל בטרם עת

אם זה קלף יחיד שאינו נכבד ולא הובל בטרם עת, אין תיקון נוסף.

ב. קלף יחיד נכבד או קלף שהובל בטרם עת

אם זה קלף יחיד נכבד או כל קלף שהובל בטרם עת, שותפו של המפר חייב לקרוא פאס בהגיע תורו (אם פאס גורם נזק לצד החף, ראה חוק 23).

ג. נחשפו שני קלפים או יותר

אם נחשפו שני קלפים או יותר, שותפו של המפר חייב לקרוא פאס בהגיע תורו (אם פאס גורם נזק לצד החף, ראה חוק 23).

קטע שני שינוי קריאות

חוק 25

שינויים חוקיים ולא חוקיים של קריאות

א. קריאה שלא-במתכוון

1. לפני ששותפו קרא, רשאי שחקן להחליף קריאה שלא-במתכוון בקריאה שהתכוון אליה, אך רק אם הוא עושה זאת, או מנסה לעשות זאת, ללא שהות למחשבה. הקריאה השנייה (שהתכוון אליה) תקפה וכפופה לחוק המתאים*.
2. שחקן אינו רשאי להחליף את קריאתו אם שותפו קרא לאחר-מכן.
3. אם המכרז מסתיים לפני שהוא מגיע לשותפו של השחקן, אין להרשות שום החלפה אחרי תום תקופת המכרז (ראה חוק 22).
4. אם ניתנה רשות להחליף קריאה, רשאי היריב משמאל לבטל כל קריאה שביצע אחרי הקריאה שהוחלפה. מידע מהקריאה שבוטלה הינו מורשה רק לצד שלו. אין תיקון נוסף.

ב. קריאה במתכוון

1. היריב משמאל למפר רשאי לקבל קריאה חלופית שלא הותרה ב-25א (היא מתקבלת כשהיריב משמאל קורא במתכוון אחריה). במקרה כזה, מתייחסים לקריאה הראשונה כאילו שבוטלה, הקריאה השנייה תקפה והמכרז נמשך.
2. פרט לכתוב ב-25ב(1), החלפה שלא הותרה לפי סעיף 25א מבוטלת. הקריאה המקורית נשארת והמכרז נמשך.
3. חוק 16 חל על קריאה שבוטלה.

* כשמשתמשים בתיבות הכרזה, סעיף זה חל אך ורק על טעות מכנית.

חוק 26

קריאה שבוטלה, הגבלות בהובלה

כששחקן מפר מבטל את קריאתו, והוא בוחר בקריאה סופית אחרת * לתור זה, אם הוא הופך למגן:

א. הקריאה התייחסה לסדרה מסוימת

אם הקריאה שבוטלה התייחסה אך ורק לסדרה או לסדרות מסויימות (ולא לשום סדרה אחרת), וכן:

1. אם אותו שחקן הגדיר במכרז החוקי את כל הסדרות שהוגדרו בקריאה שבוטלה – לא תחולנה הגבלת הובלה; אך ראה חוק 16.

2. אם סדרה כלשהי שהוגדרה בקריאה שבוטלה לא הוגדרה על-ידי אותו שחקן במכרז החוקי, אז בפעם הראשונה שעל שותפו של המפר להוביל (כולל הובלת הפתיחה), רשאי הכרוז:

(א) לדרוש משותפו של המפר להוביל בסדרה זו (אם יש יותר מאחת, הכרוז יבחר בסדרה); או

(ב) לאסור על שותפו של המפר להוביל סדרה (אחת) מאלה. האיסור נמשך כל עוד שותפו של המפר נמצא בהובלה.

ב. קריאות אחרות שבוטלו

באשר לקריאות אחרות שבוטלו, אז בפעם הראשונה ששותפו של המפר צריך להוביל, כולל הובלת הפתיחה, רשאי הכרוז לאסור עליו להוביל סדרה אחת כלשהי; האיסור נמשך כל עוד שותפו של המפר נמצא בהובלה.

* קריאה שנקראה בשנית, אך במשמעות מאוד שונה, תיחשב לקריאה שונה.

קטע שלישי

הכרזה בלתי-מספקת

חוק 27

הכרזה בלתי-מספקת

א. קבלת הכרזה בלתי-מספקת

1. היריב משמאל למפר רשאי לקבל כל הכרזה בלתי-מספקת (מתייחסים אליה כהכרזה חוקית). ההכרזה מתקבלת כאשר הוא קורא.
2. אם שחקן מכריז הכרזה בלתי-מספקת שלא בתורו, חל חוק 31.

ב. הכרזה בלתי-מספקת אינה מתקבלת

אם הכרזה בלתי-מספקת שהוכרזה בתורה אינה מתקבלת, חייבים לתקנה על-ידי החלפתה בקריאה חוקית.

ג. הוחלפה על-ידי הכרזה ברמה הנמוכה ביותר, דאבל או פאס

1. אם ההכרזה הבלתי-מספקת מוחלפת בהכרזה ברמה החוקית הנמוכה ביותר או בדאבל או בפאס, המכיל את המידע שהיה בהכרזה הבלתי-מספקת, המכרז והמשחק נמשכים, כשהמידע הנובע מההכרזה שבוטלה, מורשה לשני הצדדים (חוק 16^א אינו חל), אך ראה 27^ג(2) להלן.
2. אם בסוף המשחק מנהל התחרות סובר כי ללא עזרה מההכרזה הבלתי-מספקת החוזה היה עלול להיות שונה * ונזק נגרם לצד החף, הוא יעניק תוצאה מתוקנת.

ד. הוחלפה בקריאה אחרת כלשהי

1. אם ההכרזה הבלתי-מספקת מוחלפת בהכרזה כלשהי או בפאס, למעט כפי שהותר ב-27^ג(1), שותפו של המפר חייב לקרוא פאס כל אימת שיגיע תורו. הגבלות ההובלה בחוק 26 יכולות לחול וראה חוק 23.
2. אם ההכרזה הבלתי-מספקת מוחלפת בדאבל או ברי-דאבל, למעט כפי שהותר ב-27^ג(1), חובה לבטל את הדאבל או הרי-דאבל ולהחליפו בפאס. שותפו של המפר חייב לקרוא פאס כל אימת שיגיע תורו. הגבלות ההובלה בחוק 26 יכולות לחול וראה חוק 23.

ג. החלפה בטרם עת

אם המפר מחליף את ההכרזה הבלתי-מספקת שלו לפני שמנהל התחרות פסק על תיקון, ההחלפה שלו תקפה, אלא אם ההכרזה הבלתי-מספקת התקבלה כפי שהותר ב- 27א. מנהל התחרות מחיל את 27ג, 27ד או 27ו, בהתאם למקרה.

ד. החלפה בהכרזה בלתי-מספקת

אם המפר מנסה להחליף את ההכרזה הבלתי-מספקת בהכרזה בלתי-מספקת אחרת, נסיון ההחלפה מבוטל וההכרזה מוחלפת בפאס. שותפו של המפר חייב לקרוא פאס כל אימת שיגיע תורו. הגבלות ההובלה בחוק 26 יכולות לחול וראה חוק 23.

* במספר לקיחות היתר, בכינוי, או בכרוז.

קטע רביעי **קריאה שלא בתור**

חוק 28

קריאות הנחשבות בתור

א. היריב מימין מחויב לקרוא פאס

קריאה של שחקן נחשבת בתור כשהיא נעשית בתור של היריב מימין, ויריב זה מחויב על-פי חוק לקרוא פאס.

ב. קריאה של שחקן נכון המבטלת קריאה שלא בתור

קריאה של שחקן נחשבת בתור כשהיא נעשית בתורו, לפני קביעת תיקון לקריאת יריב שבוצעה לא בתור. ביצוע קריאה כזאת על-ידי השחקן גורמת לפקיעת הזכות לתיקון הקריאה שלא בתור. המכרז נמשך כאילו היריב לא קרא בתור זה, אך חוק 16(2) חל.

חוק 29

נוהל אחרי קריאה שלא בתור

א. פקיעת הזכות לתיקון
לאחר קריאה שלא בתור, רשאי היריב משמאל למפר לבחור לקרוא, וכשהוא בוחר לעשות זאת נפקעת זכותו לתיקון כלשהו.

ב. קריאה שלא בתור מבוטלת
אלא אם חל 29א, קריאה שלא בתור מבוטלת, והמכרז חוזר לשחקן שהיה תורו לקרוא. המפר רשאי לקרוא כל קריאה חוקית בתורו החוקי, אך הצד שלו יכול להיות כפוף להוראות התיקון שבחוק 30, 31 או 32.

ג. קריאה מלאכותית שלא בתור
אם קריאה שלא בתור הינה מלאכותית, הוראות חוקים 30, 31 ו- 32 חלות על הכינוי(ים) שפורש(ו), ולא על הכינוי שהוגדר בפועל.

חוק 30

פאס שלא בתור

כששחקן קרא פאס שלא בתור והחלופה בחוק 29א לא מומשה, הקריאה מבוטלת, ותחולנה ההוראות הבאות (אם הפאס מלאכותי, ראה 30ג):

א. לפני ששחקן כלשהו הכריז
כששחקן קרא פאס שלא בתור לפני ששחקן כלשהו הכריז, המפר חייב לקרוא פאס בהגיע תורו, וחוק 23 יכול לחול.

ב. אחרי ששחקן כלשהו הכריז

1. כאשר, לאחר ששחקן כלשהו הכריז, השחקן קרא פאס בתור של היריב מימינו, המפר חייב לקרוא פאס בהגיע תורו.
2. (א) כאשר, לאחר ששחקן כלשהו הכריז, המפר קרא פאס בתור של שותפו לקרוא, המפר חייב לקרוא פאס כל אימת שיגיע תורו, וחוק 23 יכול לחול.
(ב) שותפו של המפר רשאי להכריז כל הכרזה מספקת, או רשאי לקרוא פאס, אך

אינו רשאי לקרוא דאבל או רי-דאבל בתור זה, וחוק 23 יכול לחול.
3. לאחר ששחקן כלשהו הכריז, קריאת פאס בתור של היריב משמאל למפר לקרוא
תטופל כשינוי קריאה. חוק 25 חל.

ג. כשפאס הינו מלאכותי
כשפאס שלא בתור הינו מלאכותי, או הינו פאס על קריאה מלאכותית של שותפו, חל חוק
31, ולא חוק 30.

חוק 31

הכרזה שלא בתור

כששחקן הכריז שלא בתור, קרא לא בתור פאס מלאכותי או קרא לא בתור פאס על קריאה
מלאכותית של שותפו (ראה חוק 30ג), והחלופה בחוק 29א לא מומשה, הקריאה מבוטלת,
ותחולנה ההוראות הבאות:

א. תורו של היריב מימין
כשהמפר קרא בתורו של היריב מימין, אז:
1. אם יריב זה קורא פאס, המפר חייב לחזור על הקריאה שקרא לא בתור, וכשקריאה
זו חוקית אין שום תיקון.
2. אם יריב זה מכריז הכרזה חוקית*, קורא דאבל או קורא רי-דאבל, רשאי המפר
לקרוא כל קריאה חוקית; אם קריאה זאת:
(א) חוזרת על אותו הכינוי שהכריז לא בתור, שותפו של המפר חייב לקרוא פאס
בהגיע תורו (ראה חוק 23).
(ב) אינה חוזרת על אותו הכינוי שהכריז לא בתור, או כשהקריאה שלא בתור הייתה
פאס מלאכותי או פאס על קריאה מלאכותית של שותפו, הגבלות ההובלה בחוק
26 יכולות לחול, ושותפו של המפר חייב לקרוא פאס כל אימת שיגיע תורו (ראה
חוק 23).

ב. תור השותף או היריב משמאל

אם המפר הכריז בתור של שותפו או היריב משמאל, והיריב עדיין לא קרא בעבר**, שותפו של המפר חייב לקרוא פאס כל אימת שיגיע תורו (אם פאס גורם נזק לצד החף, ראה חוק 23). הגבלות ההובלה בחוק 26 יכולות לחול.

* קריאה לא חוקית של היריב מימין מתוקנת כרגיל.

** אם היריב משמאל למפר כבר קרא, ההתייחסות לקריאת המפר בתורו של היריב משמאלו תהיה כאל שינוי קריאה, וחוק 25 חל.

חוק 32

דאבל או רי-דאבל שלא בתור

היריב הבא בתור רשאי לקבל דאבל או רי-דאבל שבוצע לא בתור (ראה חוק 29א), למעט דאבל או רי-דאבל בלתי קביל שלעולם אינו יכול להתקבל (אם היריב משמאל למפר בכל זאת קורא, ראה חוק 36). אם הקריאה שלא בתור אינה מתקבלת היא מבוטלת, הגבלת ההובלה בחוק 26 יכול לחול, וכן:

א. נעשה בתור של שותפו

אם המפר קרא דאבל או רי-דאבל כשזה היה תור שותפו לקרוא, שותפו של המפר חייב לקרוא פאס כל אימת שיגיע תורו (אם פאס גורם נזק לצד החף, ראה חוק 23).

ב. נעשה בתור היריב מימין

אם המפר קרא דאבל או רי-דאבל כשזה היה תור היריב מימין, אז:

1. אם היריב מימין למפר קורא פאס, המפר חייב לחזור על הדאבל או הרי-דאבל שקרא לא בתור ואין שום תיקון, אלא אם הדאבל או הרי-דאבל בלתי-קביל, ואז חל חוק 36.
2. אם היריב מימין למפר מכריז, קורא דאבל או קורא רי-דאבל, רשאי המפר לקרוא בתורו כל קריאה חוקית, אך שותפו של המפר חייב לקרוא פאס כל אימת שיגיע תורו. אם פאס גורם נזק לצד החף, ראה חוק 23.

חוק 33

קריאות בו-זמניות

קריאה שנעשתה בו-זמנית עם קריאתו של השחקן שזה תורו, תיחשב כקריאה עוקבת.

חוק 34

שמירת הזכות לקרוא

כאשר, לאחר קריאה, היו שלושה פאסים רצופים, שאחד או יותר מהם לא בתור, חל חוק 17ב(2).

קטע חמישי קריאות בלתי-קבילות

חוק 35

קריאות בלתי-קבילות

הקריאות הבאות הינן בלתי-קבילות:

1. דאבל או רי-דאבל שלא הותר בחוק 19. חוק 36 חל.
2. הכרזה, קריאת דאבל או רי-דאבל על-ידי שחקן שחויב לקרוא פאס. חוק 37 חל.
3. הכרזה של יותר משבע. חוק 38 חל.
4. קריאה אחרי הפאס הסופי במכרז. חוק 39 חל.

חוק 36

דאבל ורי-דאבל בלתי-קבילים

א. היריב משמאל למפר קורא לפני תיקון
אם היריב משמאל למפר קורא, לפני שנקבע תיקון לדאבל או רי-דאבל בלתי-קבילים, כל הקריאות החל מהקריאה הבלתי-קבילה מבוטלות. המכרז חוזר לשחקן שהיה תורו לקרוא ונמשך כאילו לא הייתה חריגה. לא תחולנה הגבלות ההובלה בחוק 26.

ב. היריב משמאל למפר אינו קורא לפני תיקון
כאשר 36א אינו חל:

1. כל דאבל או רי-דאבל שלא הותר בחוק 19, מבוטלים.
2. המפר חייב להחליף לקריאה חוקית, המכרז נמשך, ושותפו של המפר חייב לקרוא פאס כל אימת שיגיע תורו.
3. חוק 23 יכול לחול. הגבלות ההובלה בחוק 26 יכולות לחול.
4. אם הקריאה נעשתה לא בתור, המכרז חוזר לשחקן שהיה תורו. המפר בתורו רשאי לקרוא כל קריאה חוקית, ושותפו של המפר חייב לקרוא פאס כל אימת שיגיע תורו. חוק 23 יכול לחול. הגבלות ההובלה בחוק 26 יכולות לחול.

חוק 37

קריאה במקום פאס כפוי

א. היריב משמאל למפר קורא לפני תיקון
אם הקריאה הבלתי-קבילה הייתה הכרזה, דאבל או רי-דאבל על-ידי שחקן שחויב על-פי חוק לקרוא פאס (אך לא פעולה המנוגדת לחוק 19א(1) או לחוק 19ב(1)) והיריב משמאל למפר קורא לפני שמנהל התחרות פוסק על תיקון, כל הקריאות החל מהבלתי-קבילה תקפות. אם המפר חויב לקרוא פאס עד לתום המכרז, הוא עדיין חייב לקרוא פאס כל אימת שיגיע תורו. לא תחולנה הגבלות ההובלה בחוק 26.

ב. היריב משמאל למפר אינו קורא לפני תיקון

כאשר 37א אינו חל:

1. כל הכרזה, דאבל או רי-דאבל, על-ידי שחקן שחויב על-פי חוק לקרוא פאס, מבוטלת.
2. הקריאה הזאת מוחלפת בפאס, המכרז נמשך וכל חבר בצד המפר חייב לקרוא פאס כל אימת שיגיע תורו. חוק 23 יכול לחול. הגבלות ההובלה בחוק 26 יכולות לחול.

חוק 38

הכרזה של יותר משבע

א. המשחק אינו מותר

אסור לשחק חוזה של יותר משבע.

ב. ביטול הכרזה וקריאות עוקבות

הכרזה של יותר משבע מבוטלת ואיתה כל קריאה עוקבת.

ג. צד מפר חייב לקרוא פאס

חובה להחליף בפאס; המכרז נמשך, אלא אם כבר הסתיים, וכל חבר בצד המפר חייב לקרוא פאס כל אימת שיגיע תורו.

ד. אפשרות לאי-החלת חוקים 23 ו-26

חוק 23 יכול לחול והגבלות ההובלה בחוק 26 יכולות לחול, למעט כאשר היריב משמאל למפר קרא אחרי ההפרה ולפני תיקונה, ואז לא מחילים חוקים אלה.

חוק 39

קריאה אחרי הפאס הסופי

א. קריאות מבוטלות

כל הקריאות שלאחר הפאס הסופי במכרז מבוטלות.

ב. היריב משמאל קורא לפני תיקון, מגן קורא פאס או צד הכרוז קורא קריאה כלשהי אם ההפרה היא פאס של מגן או קריאה כלשהי של מי שמיועד להיות הכרוז או הדומם, או היריב משמאל למפר קורא לפני שנקבע תיקון, לא יהיה תיקון נוסף.

ג. פעולה אחרת של מגן אם מגן הכריז או קרא דאבל או רי-דאבל אחרי הפאס הסופי, והיריב משמאלו לא קרא, יכולות לחול הגבלות ההובלה בחוק 26.

חלק וו הבנות והסכמים

חוק 40

הבנות של שותפות

- א. מערכת הסכמים של שחקן
1. (א) הבנות של שותפות לגבי השיטות המאומצות בשותפות יכולות להיות מושגות במפורש באמצעות דיון, או במרומז באמצעות ניסיון הדדי או מודעות של השחקנים.
  - (ב) כל שותפות מחוייבת לאפשר ליריבים גישה להבנות שלה לפני תחילת המשחק. ועדת החוקה * מפרטת כיצד לעשות זאת.
  2. מידע שהועבר לשותף באמצעות הבנות אלה חייב להשתמע מהקריאות, המשחקים ותנאיי החלוקה הנוכחית. כל שחקן רשאי לקחת במסגרת שיקוליו את מהלך המכרז החוקי ואת הקלפים שהוא ראה, כפוף לכל הוראה אחרת בחוקים אלה. הוא רשאי להשתמש במידע שהוגדר בחוקים אלה כמורשה (ראה חוק 73ג).
  3. שחקן רשאי לקרוא או לשחק ללא הודעה מוקדמת ובתנאי שקריאה או משחק זה לא מבוסס על הבנות שותפות נסותרות (ראה חוק 40ג(1)).

ב. הבנות מיוחדות של שותפות

1. (א) ועדת החוקה ☆ רשאית, לפי שיקול דעתה, להגדיר הבנות מסויימות של שותפות כ"הבנות מיוחדות של שותפות". הבנה מיוחדת של שותפות הינה כזו, אשר לפי ועדת החוקה ☆, משמעותה עלולה לא להיות מובנת וצפויה ללא קושי על-ידי מספר משמעותי של שחקנים בתחרות.
(ב) הסכם בין שותפים, בין אם במפורש או במרומז, הינו הבנת שותפות. קונבנציה, אלא אם ועדת החוקה ☆ מחליטה אחרת, נכללת בין ההסכמים והטיפולים שמהווים הבנות שותפות מיוחדות, וכך גם לכל מקרה של קריאה בעלת משמעות מלאכותית.
2. (א) לוועדת החוקה ☆ סמכות בלתי מוגבלת להתיר, לשלול, או להתיר על תנאי, כל הבנת שותפות מיוחדת. היא רשאית להורות על שימוש בכרטיס שיטות לרישום הבנות השותפות מראש, עם גיליונות משלימים או בלעדיהם, ולהסדיר את השימוש בו. ועדת החוקה ☆ רשאית לקבוע מראש נהלים לאתראות ו/או אופנים אחרים לגילוי שיטות השותפות. היא רשאית לשנות את הדרישה הכללית שמשמעות קריאה או משחק לא תשתנה על-סמך השותף שעושה זאת (אסור לתקנה כזאת להגביל סגנון ושיקול דעת, אלא רק שיטה).
(ב) מתחילת תקופת המכרז ועד לתום המשחק, שחקן אינו רשאי להיעזר בכרטיס השיטות שלו אך הכרוז ושותפו (בלבד) רשאים להיעזר בכרטיס השיטות שלהם בתקופת ההבהרה, אלא אם ועדת החוקה ☆ קובעת אחרת.
(ג) אלא אם ועדת החוקה ☆ קובעת אחרת, שחקן רשאי להיעזר בכרטיס השיטות של יריביו
(i) לפני תחילת המכרז,
(ii) במשך תקופת ההבהרה, וגם
(iii) במשך המכרז והמשחק, אך רק בתורו לקרוא או לשחק.
(ד) ועדת החוקה ☆ רשאית להגביל את השימוש בקריאות "סייק" מלאכותיות.
3. ועדת החוקה ☆ רשאית לשלול הסכם מוקדם שמשנה במהלך המכרז או במהלך המשחק את ההבנות אחרי שאלה, תשובה, או כל חריגה.
4. צד שניזוק משום שיריביו לא גילו משמעות של קריאה או משחק, בהתאם לחוקים אלה, זכאי לתיקון באמצעות הענקת תוצאה מתוקנת.
5. כשצד ניזוק מיריב שהשתמש בהבנת שותפות מיוחדת שאינה תואמת לתקנות התחרות, התוצאה תתוקן. צד שמפר תקנות אלה עלול להיות נתון לעונש מינהלי.
6. (א) שחקן יגלה, בתשובתו לביקשת יריב (ראה חוק 20) לקבל הסבר על כוונת שותפו בקריאה או במשחק, כל מידע מיוחד שנמסר לו באמצעות הסכם השותפות או

ניסיון השותפות, אך הוא אינו חייב לגלות היסקים שגיבש מהידע והניסיון שלו על עניינים הידועים בדרך-כלל לשחקני ברידג'.

(ב) אם לא ניתן מידע שמשמעותי לבחירת הפעולה של היריב, ועקב כך נגרם ליריב נזק, מנהל התחרות יתקן את התוצאה.

ג. סטייה מהשיטה ופעולת "סייק"

1. שחקן רשאי לסטות מהבנות ידועות של השותפות ובתנאי שאין זה סביר ששותפו ידע יותר מיריביו על הסטייה. סטיות שחוזרות על עצמן מובילות להבנות מרומזות המהוות חלק משיטות השותפות, והן חייבות להיות גלויות לפי התקנות לגילוי שיטות. אם מנהל התחרות מעריך שישנו מידע סמוי שגרם ליריבים נזק, הוא יתקן את התוצאה ורשאי להטיל עונש מינהלי.

2. למעט הנאמר לעיל, אף שחקן אינו מחוייב לגלות ליריבים שהוא סטה מהשיטה.

3. (א) במשך תקופות המכרז והמשחק שחקן אינו רשאי להשתמש באמצעי עזר כלשהם לזיכרון, לחישוב, או לטכניקה, אלא אם ועדת החוקה ☆ מרשה זאת.
(ב) ניתן להעניש הפרה חוזרת של הדרישה לגילוי הבנות שותפות.

☆ 40(א)(1)(ב) ???

☆ 40(א)(1)(א) ???

☆ 40(א)(1)(ב) ???

☆ 40(א)(1)(ב) ???

☆ 40(א)(2)(ב) ???

☆ 40(א)(2)(ב) ???

☆ 40(א)(2)(ב) ???

☆ 40(א)(2)(ג) ???

??? ((τ)(2) $\underline{\text{u}}$ 40) ☆

??? ((3) $\underline{\text{u}}$ 40) ☆

??? ((κ)(3) $\underline{\text{u}}$ 40) ☆

המשחק

חלק I נהלים

קטע ראשון נוהל תקין

חוק 41

תחילת המשחק

א. הובלת פתיחה בקלף הפוך

כשהיו שלושה פאסים עוקבים לאחר הכרזה, דאבל או רי-דאבל, המגן משמאל לכרוז המיועד מוביל את הובלת הפתיחה בקלף הפוך*. ניתן להחזיר את הקלף ההפוך לאחר חריגה רק בהוראות מנהל התחרות (ראה חוק 47(2)); קלף זה חייב לחזור לידו של המגן.

ב. סקירת מכרז ושאלות

לפני חשיפת הובלת הפתיחה, שותפו של המוביל והכרוז המיועד (אך לא הדומם המיועד) רשאים לדרוש סקירה של המכרז, או לבקש הסבר על קריאה של יריב (ראה חוק 20(2) ו-20(3)). הכרוז או כל מגן רשאי, בתורו הראשון לשחק קלף**, לדרוש סקירה של המכרז; זכות זאת פוקעת כשהוא משחק קלף. למגינים (כפוף לחוק 16) ולכרוז, כל אחד בתורו*** לשחק, נשמרת הזכות לבקש הסברים במשך כל תקופת המשחק.

ג. חשיפת הובלת הפתיחה

לאחר תקופת הבהרה זו, הובלת הפתיחה נחשפת, תקופת המשחק מתחילה (לא ניתן לחזור לתקופה מוקדמת יותר), וידו של הדומם נפרסת (אך ראה חוק 54א להובלת פתיחה שנחשפה שלא בתור). אחרי תום התקופה בה ניתן לסקור קריאות קודמות (ראה

41ב), הכרוז או כל מגן, בתורו*** לשחק, זכאי שיודיעו לו מה החוזה, ואם הוא עם דאבל או עם רי-דאבל, אך ללא ציון מי שקרא דאבל או רי-דאבל.

י. יד הדומם

לאחר חשיפת הובלת הפתיחה, הדומם פורש את ידו על השולחן לפניו כשקלפיו גלויים, ממויינים לסדרות, כל סדרה מסודרת בטור במאונך לכיוון הכרוז, כאשר הקלפים בסדר דרגות יורד לכיוון הכרוז. השליטים ימוקמו בטור הימני ביותר מכיוון הדומם. הכרוז משחק גם את ידו וגם את יד הדומם.

* ועדת החוקה☆ רשאית לציין שהובלות הפתיחה תבוצע גלויה.

** הכרוז משחק בפעם הראשונה מהדומם, אלא אם הוא מקבל הובלת פתיחה לא בתור.

*** הכרוז רשאי לשאול בתורו לשחק מהדומם או מהיד.

☆ ???

חוק 42

זכויות הדומם

א. זכויות מוחלטות

1. הדומם רשאי לספק מידע אודות עובדה או חוק, בנוכחות מנהל התחרות.
2. הוא רשאי לסמן את הלקיחות שהצד שלו זכה והפסיד.
3. הוא משחק את קלפי הדומם כנציג הכרוז, לפי ההוראות שקיבל (כשהדומם מציע דרך משחק – ראה חוק 45).

ב. זכויות מסויגות

- הדומם רשאי לממש זכויות אחרות, בכפוף להגבלות שנקבעו בחוק 43.
1. הדומם רשאי לשאול את הכרוז (אך לא מגן) אם יש לו קלף בסדרה שהובילו בה כשהוא לא שירת לסדרה זו בלקיחה.
  2. הוא רשאי לנסות למנוע מהכרוז לבצע חריגה כלשהי.
  3. הוא רשאי להפנות את תשומת הלב לכל חריגה, אך רק לאחר תום משחק היד.

חוק 43

מגבלות הדומם

פרט למותר בחוק 42:

א. מגבלות הדומם

1. (א) הדומם אינו יוזם קריאה למנהל התחרות במשך המשחק, אלא אם תשומת הלב הופנתה לחריגה על-ידי שחקן אחר.
(ב) הדומם אינו רשאי להסב את תשומת הלב לחריגה במהלך המשחק.
(ג) אסור לדומם להשתתף במשחק, ואינו רשאי לתקשר עם הכרוז אודות המשחק.
2. (א) הדומם אינו רשאי להחליף ידיים עם הכרוז.
(ב) הדומם אינו רשאי לעזוב את מקומו לשם צפייה במשחק היד של הכרוז.
(ג) הדומם אינו רשאי להסתכל, ביוזמתו, בקלף כלשהו הנמצא ביד של מגן.

ב. אם יש הפרה

1. הדומם עלול להיענש לפי חוק 90 בגין הפרת הגבלה כלשהי שפורטו ב- 43א(1) וב- 43א(2) לעיל.
2. אם הדומם, אחרי שהפר הגבלה מאלה שפורטו ב- 43א(2):
(א) מזהיר את הכרוז לא להוביל מהיד הלא-נכונה, רשאי כל מגן לבחור את היד, שממנה הכרוז יוביל.
(ב) הינו הראשון לשאול את הכרוז אם משחק מהיד של הכרוז מהווה מחדל, הכרוז חייב להחליף לקלף חוקי אם משחקו לא היה כך, ואז הוראות חוק 64 חלות כאילו המחדל בתוקף.
3. אם הדומם הוא הראשון להפנות את תשומת הלב לחריגה של מגן, אחרי שהפר הגבלה מאלה שפורטו ב- 43א(2), אין שום תיקון. המשחק נמשך כאילו לא אירעה חריגה. בתום המשחק ראה חוק 12ב(1).

חוק 44

סדר המשחק ונהליו

א. הובלה ללקיחה
השחקן שמוביל ללקיחה רשאי לשחק מידו קלף כלשהו (אלא אם הוא כפוף להגבלה עקב חריגה של הצד שלו).

ב. המשך משחק ללקיחה
לאחר ההובלה, כל שחקן אחר משחק קלף בתורו, וארבעה הקלפים המשוחקים מהווים לקיחה (לשיטת משחק הקלף וסידור הלקיחות, ראה חוקים 45 ו-65, בהתאמה).

ג. מחויבות לשרת לסדרה
אם זה אפשרי, חייב כל שחקן, בשחקו ללקיחה, לשרת לסדרה. מחויבות זו קודמת לכל הדרישות האחרות של חוקים אלה.

ד. אי-יכולת לשרת לסדרה
אם לשחקן אין קלפים בסדרה שהובלה, הוא רשאי לשחק קלף כלשהו (אלא אם הוא כפוף להגבלה עקב חריגה של הצד שלו).

ה. לקיחות המכילות שליטים
בלקיחה המכילה שליט, זוכה השחקן ששיחק ללקיחה את השליט הגבוה ביותר.

ו. לקיחות שאינן מכילות שליטים
בלקיחה שאינה מכילה שליט, זוכה השחקן ששיחק ללקיחה את הקלף הגבוה ביותר בסדרה בה הובילו.

ז. הובלה ללקיחות אחרי הלקיחה הראשונה
ההובלה ללקיחה הבאה הינה מהיד שזכתה בלקיחה האחרונה.

חוק 45

קלף משחק

א. משחק של קלף מהיד

כל שחקן, פרט לדומם, משחק קלף על-ידי הפרדתו מידו וחשיפתו * לפניו על השולחן.

ב. משחק של קלף מהדומם

הכרוז משחק קלף מהדומם על-ידי קריאה בשמו של קלף, כשלאחר מכן הדומם מרים את הקלף ומניח אותו על השולחן. בשחקו מהיד של הדומם, רשאי הכרוז להרים את הקלף המבוקש בעצמו, במקרה הצורך.

ג. קלף שחייבים לשחקו

1. חובה לשחק ללקיחה הנוכחית קלף של מגן המוחזק כך ששותפו יכול לראותו (אם המגן כבר שיחק באופן חוקי ללקיחה הנוכחית, ראה חוק 45ג).

2. הכרוז חייב לשחק קלף מידו כאשר:

(א) הקלף מוחזק כשפניו כלפי מעלה, נוגע או כמעט נוגע בשולחן; או

(ב) הקלף מוחזק באופן המצביע על כך ששחקן.

3. הכרוז חייב לשחק מהדומם קלף שנגע בו במתכוון, למעט לשם סידור קלפי הדומם, או כדי להגיע לקלף שהיה מתחת לקלף שבו נגע, או מעליו.

4. (א) חובה לשחק קלף שנקרא בשמו, או ששחקן ציין אותו כקלף שבכוונתו לשחק.

(ב) שחקן רשאי לשנות קלף שציין שלא בכוונה אם הוא עושה זאת ללא שהות

למחשבה וכל עוד שותפו לא שיחק קלף. אם יריב שיחק בתורו קלף שהיה חוקי

לפני שינוי הציון, רשאי יריב זה להחזיר לידו את הקלף ששיחק, ולהחליפו באחר

(ראה חוקים 47ג ו-16ג(1)).

5. קלף עונשין, בכיר או זוטר, שיש לשחק על-פי חוק 50.

ד. דומם לא שיחק את הקלף הנכון

אם הדומם משחק קלף שהכרוז לא ציין, חובה לבטל זאת אם תשומת הלב מופנית לכך

לפני ששני הצדדים שיחקו ללקיחה הבאה, ומגן רשאי לבטל ולהחזיר לידו קלף ששיחק

אחרי הטעות אך לפני שתשומת הלב הופנתה אליה; אם היריב מימין לכרוז משנה את

משחקו, רשאי הכרוז לבטל קלף ששיחק אחרי-כן לאותה לקיחה (ראה חוק 16ג).

ג. קלף חמישי ששוחק ללקיחה

1. קלף חמישי ששוחק ללקיחה על-ידי מגן הופך לקלף עונשין, כפוף לחוק 50, אלא אם מנהל התחרות סבור שקלף זה הובל, ואז מחילים את חוק 53 או 54.
2. קלף חמישי ששוחק ללקיחה על-ידי הכרוז מידו או מהדומם חוזר ליד ללא תיקון נוסף, אלא אם מנהל התחרות סבור שקלף זה הובל, ואז מחילים את חוק 55.

ד. דומם מציע קלף בדרך כלשהי

לאחר שנחשפה ידו של הדומם, הוא אינו רשאי לגעת בקלף כלשהו או להציע בדרך כלשהי קלף ללא הוראות מהכרוז (פרט למטרת סידור הקלפים). אם הוא עושה זאת, יש לקרוא לאלתר למנהל התחרות וליידעו על הפעולה. המשחק נמשך. אם בתום המשחק מנהל התחרות סבור שהדומם הציע משחק לכרוז והמגינים ניזוקו מהמשחק שהוצע, הוא יעניק תוצאה מתוקנת.

ה. הפיכת הלקיחה

אף שחקן אינו הופך את הקלף שלו לפני שכל ארבעת השחקנים שיחקו ללקיחה.

* הובלת הפתיחה תהיה הפוכה, אלא אם ועדת החוקה * מורה אחרת.

☆ ???

קטע שני חריגות בנהלים

חוק 46

ציון חלקי או שגוי של קלף מהדומם

א. צורה נכונה בציון קלף מהדומם

כשהכרוז מבקש לשחק קלף מהדומם, עליו לציין בבירור את הסדרה ודרגת הקלף המבוקש.

ב. ציון חלקי או שגוי

- ההגבלות הבאות חלות במקרה של ציון חלקי או שגוי של הכרוז בבקשה לשחק קלף מהדומם (אלא אם ברור מעל לכל ספק מה הייתה כוונתו של הכרוז):
1. (א) אם הכרוז בשחקו מהדומם אומר "גבוה", או מילים בעלות משמעות דומה, מתייחסים לזה כאילו התכוון לקלף הגבוה ביותר.
(ב) אם הוא מורה לדומם "לזכות" בלקיחה, מתייחסים לזה כאילו התכוון לקלף הנמוך ביותר הידוע שיזכה בלקיחה.
(ג) אם הוא אומר "נמוך", או מילים בעלות משמעות דומה, מתייחסים לזה כאילו התכוון לקלף הנמוך ביותר.
  2. אם הכרוז מציין סדרה אך לא דרגה, מתייחסים לזה כאילו התכוון לקלף הנמוך ביותר בסדרה שציין.
  3. אם הכרוז מציין דרגה אך לא סדרה:
(א) בהובלה, מתייחסים לזה כאילו הוא ממשיך בסדרה בה הדומם זכה בלקיחה הקודמת, ובתנאי שיש קלף בדרגה שצוינה בסדרה זו.
(ב) בכל המקרים האחרים, הכרוז חייב לשחק מהדומם קלף בדרגה שציין כשניתן לעשות זאת באופן חוקי; אך אם ניתן לשחק באופן חוקי שני קלפים כאלה או יותר, הכרוז חייב לציין לאיזה קלף הוא התכוון.
  4. אם הכרוז מבקש קלף שלא נמצא בדומם, הבקשה מבוטלת והכרוז רשאי לבקש קלף חוקי כלשהו.
  5. אם הכרוז מבקש לשחק בלי ציון סדרה ודרגה (למשל על-ידי אמירת "שחק כל דבר" או מילים בעלות משמעות דומה), רשאי כל מגן לקבוע את הקלף שישחק מהדומם.

47 חוק

ביטול קלף ששחק

א. במהלך תיקון

ניתן להחזיר קלף ששחק אם זה נדרש על-ידי תיקון של חריגה (אך קלף של מגן שמשחקו בוטל יכול להפוך לקלף עונשין, ראה חוק 49).

ב. החלפת משחק לא-חוקי

ניתן לבטל משחקו של קלף לצורך החלפת משחק לא-חוקי (למגינים, למעט כפי שחוק זה קובע, ראה חוק 49 – קלף עונשין). למשחקים שבוצעו בו-זמנית ראה חוק 58.

ג. שינוי ציון שנעשה שלא במתכוון

ניתן לבטל משחקו של קלף ולהחזירו ליד ללא תיקון נוסף לאחר שינוי בציון לפי המותר בחוק 45ג(4)(ב).

ד. לאחר שינוי משחקו של יריב

לאחר שינוי משחקו של יריב, ניתן לבטל משחקו של קלף, להחזירו ליד ללא תיקון נוסף, ולהחליפו בקלף אחר (חוקים 16ד ו- 62ג(2) יכולים לחול).

ה. שינוי משחק שהתבסס על מידע שגוי

1. ניתן לבטל הובלה (או משחק) של קלף שלא בתור, ללא תיקון נוסף, אם השחקן הוטעה על-ידי יריב שאמר לו שתורו להוביל או לשחק. בנסיבות אלה, הובלה או משחק אינה יכולה להתקבל על-ידי היריב משמאלו.

2. (א) אם שחקן קיבל הסבר שגוי על קריאה או משחק של יריב, והוא שיחק קלף לפני שקיבל הסבר נכון, הוא רשאי לבטל את משחק הקלף ללא תיקון נוסף, אך רק אם לא שוחק קלף נוסף לאותה לקיחה. לא ניתן לבטל הובלת פתיחה אחרי שנחשף קלף מהדומם.

(ב) כשמאחר מדי להחליף משחק לפי 47ג(2)(א) לעיל, רשאי מנהל התחרות להעניק תוצאה מתוקנת.

ו. ביטולים נוספים

1. ניתן לבטל משחקו של קלף לפי חוק 53ג.

2. לא ניתן לבטל משחקו של קלף, פרט למפורט בחוק זה.

חלק II קלף עונשין

חוק 48

קלפים של הכרוז שנחשפו

א. כרוז חושף קלף
הכרוז אינו כפוף להגבלה בעקבות חשיפת קלף (אך ראה חוק 45(2)), ושום קלף מידו או מיד הדומם אינו הופך לעולם לקלף עונשין. הכרוז לא נדרש לשחק קלף כלשהו שנפל מידו בשגגה.

ב. כרוז מגלה קלפים

1. כשהכרוז מגלה את קלפיו אחרי הובלת פתיחה שלא בתור, חל חוק 54.
2. כשהכרוז מגלה את קלפיו בכל עת שהיא, למעט כשזה בוצע מיד לאחר הובלת פתיחה שלא בתור, ניתן לראות זאת כאילו תבע או וויתר על לקיחות (אלא אם ברור שלא התכוון לתבוע) ואז יחול חוק 68.

חוק 49

קלפים של מגן שנחשפו

כשקלף של מגן נמצא במצב שייתכן שהשותף יכול לראותו, או כשמגן קורא בשמו של קלף שנמצא בידו, למעט כשזה מבוצע במהלך הרגיל של המשחק או בהיענות לחוק (ראה למשל חוק 47(ה)), כל קלף כזה הופך לקלף עונשין (חוק 50); אך ראה הערת שוליים בחוק 68 כשמגן הצהיר הצהרה המתייחסת ללקיחה שלא הסתיימה שנמצאת כרגע בתהליך, וראה חוק 68(2) כששותפו של המגן שוויתר, מתנגד לוותר.

חוק 50

טיפול בקלף עונשין

קלף שנחשף בטרם עת (אך לא הובל, ראה חוק 57) על-ידי מגן הינו קלף עונשין, אלא אם מנהל התחרות מציין אחרת (ראה חוק 49, וחוק 23 יכול לחול).

א. קלף עונשין נשאר חשוף

קלף עונשין חייב להישאר גלוי על השולחן בסמוך לשחקן לו הוא שייך, עד לבחירת תיקון.

ב. קלף עונשין בכיר או זוטר?

קלף יחיד שאינו נכבד שנחשף שלא במתכוון (למשל במשחק של שני קלפים ללקיחה, או בנפילת קלף בשגגה) יהיה קלף עונשין זוטר. כל קלף נכבד, או כל קלף שנחשף במתכוון (למשל בהובלה שלא בתור, או בהחלפת קלף של מחדל) יהיה קלף עונשין בכיר; כאשר לאותו מגן שניים או יותר קלפי עונשין, כל אותם קלפים יהיו קלפי עונשין בכירים.

ג. טיפול בקלף עונשין זוטר

כאשר למגן קלף עונשין זוטר, הוא אינו רשאי לשחק קלף כלשהו מסדרת קלף העונשין בדרגה שאינה נכבד לפני שהוא משחק את קלף העונשין, אך הוא רשאי לשחק נכבד במקום זאת. שותפו של המפר אינו כפוף להגבלת הובלה, אך מידע שהושג באמצעות ראיית קלף העונשין הינו בלתי מורשה (ראה 50ה להלן).

ד. טיפול בקלף עונשין בכיר

כאשר למגן קלף עונשין בכיר, המפר ושותפו יכולים להיות כפופים להגבלה, המפר – בתורו לשחק, השותף – בתורו להוביל.

1. (א) חובה לשחק קלף עונשין בכיר בהזדמנות החוקית הראשונה, בין אם בהובלה, שירות לסדרה, השלכה או חיתוך. אם למגן שני קלפי עונשין או יותר שניתן לשחקם באופן חוקי, הכרוז יציין איזה קלף ישחק.

(ב) המחויבות לשרת לסדרה, או להיענות להגבלת הובלה או משחק, קודמת למחויבות לשחק קלף עונשין בכיר, אך קלף העונשין חייב עדיין להישאר חשוף על השולחן ולהיות משחק בהזדמנות החוקית הבאה.

2. כשמגן צריך להוביל בזמן שלשותפו קלף עונשין בכיר, הוא אינו רשאי להוביל עד שהכרוז מציין אלו מהחלופות הבאות הוא בוחר (אם המגן מוביל בטרם עת, הוא כפוף לתיקון לפי חוק 49). הכרוז רשאי לבחור:

(א) לדרוש * מהמגן להוביל בסדרת קלף העונשין, או לאסור * עליו להוביל סדרה זו כל עוד עליו להוביל (לשני קלפי עונשין או יותר, ראה חוק 51); אם הכרוז מממש אחת מחלופות אלו, הקלף מפסיק להיות קלף עונשין וחוזר ליד.
(ב) לא לדרוש או לאסור הובלה, ובמקרה כזה רשאי המגן להוביל בקלף כלשהו; הקלף נשאר כקלף עונשין**. אם נבחרה חלופה זו, חוק 50 ממשיך לחול כל עוד קלף העונשין קיים.

ג. מידע מקלף עונשין

1. מידע על הדרישות לשחק קלף עונשין הינו מידע מורשה לכל השחקנים.
2. מידע אחר שנובע מראיית קלף העונשין הינו בלתי מורשה לשותפו של השחקן בעל קלף העונשין (אך מורשה לכרוז).
3. אם מנהל התחרות מעריך שהקלף החשוף העביר מידע כזה שגורם נזק לצד החף, הוא יעניק תוצאה מתוקנת.

* אם השחקן אינו מסוגל להוביל כנדרש, ראה חוק 59.

** אם שותפו של המגן בעל קלף העונשין עדיין בהובלה, וקלף העונשין עדיין לא שוחק, כל הדרישות והחלופות בחוק 50(2) חלות שוב בלקיחה הבאה.

חוק 51

שני קלפי עונשין או יותר

א. המפר משחק

אם תורו של מגן לשחק, ולמגן זה שני קלפי עונשין או יותר שניתן לשחקם באופן חוקי, הכרוז יציין איזה מהם ישוחק בתור זה.

ב. שותפו של המפר אמור להוביל

1. (א) כאשר למגן שני קלפי עונשין או יותר בסדרה אחת, והכרוז דורש * משותפו של המגן להוביל סדרה זו, קלפי העונשין בסדרה זו אינם יותר קלפי עונשין ומוחזרים ליד; המגן רשאי לשחק כל משחק חוקי ללקיחה זו.
(ב) כאשר למגן שני קלפי עונשין או יותר בסדרה אחת, והכרוז אוסר * על שותפו של המגן להוביל סדרה זו, המגן מחזיר לידו את כל קלפי העונשין בסדרה זו ורשאי

לשחק כל משחק חוקי ללקיחה זו. האיסור נמשך עד שהשחקן מאבד את ההובלה.

2. (א) כאשר למגן קלפי עונשין ביותר מסדרה אחת (ראה חוק 50(2)(א)) ושותפו של המגן אמור להוביל, רשאי הכרוז לדרוש * משותפו של המפר להוביל באחת מהסדרות בהן למגן יש קלף עונשין (אך במקרה כזה חל 51(1)(א)).

(ב) כאשר למגן קלפי עונשין ביותר מסדרה אחת ושותפו של המגן אמור להוביל, רשאי הכרוז לאסור * על שותפו של המפר להוביל בסדרה אחת או יותר מאלה; במקרה זה המגן מרים כל קלף עונשין בכל סדרה שהכרוז אסר, ומשחק קלף חוקי כלשהו ללקיחה. האיסור נמשך עד שהשחקן מאבד את ההובלה.

* אם השחקן אינו מסוגל להוביל כנדרש, ראה חוק 59.

חוק 52

קלף עונשין שלא שוחק או הובל

א. מגן לא משחק קלף עונשין כמתחייב כשמגן לא מוביל או משחק קלף עונשין כפי שחויב בחוק 50 או חוק 51, הוא אינו רשאי ביוזמתו, לבטל משחקו של כל קלף אחר שהוא שיחק.

ב. מגן משחק קלף אחר

1. (א) אם מגן הוביל או שיחק קלף אחר כשחויב בחוק לשחק קלף עונשין, רשאי הכרוז לקבל הובלה או משחק זה.

(ב) הכרוז חייב לקבל הובלה או משחק זה כשהוא שיחק לאחר מכן מידו או מהדומם.

(ג) אם הקלף ששוחק התקבל לפי 52(1)(א) או 52(1)(ב) לעיל, כל קלף עונשין שלא שוחק נשאר כקלף עונשין.

2. אם הכרוז אינו מקבל את הקלף ששוחק או הובל באופן לא-חוקי, המגן חייב להחליף את הקלף ששיחק או הוביל באופן לא-חוקי בקלף העונשין. כל קלף שהמגן הוביל או שיחק באופן לא-חוקי במהלך ביצוע החריגה הופך לקלף עונשין בכיר.

חלק וו

הובלות ומשחקים חריגים

קטע ראשון הובלה שלא בתור

חוק 53

הובלה שלא בתור מתקבלת

א. התייחסות להובלה שלא בתור כחוקית ניתן להתייחס לכל הובלה שנחשפה לא בתור כהובלה חוקית (אך ראה חוק 47(1)). היא הופכת להובלה חוקית כשהכרוז או מגן כלשהו, בהתאם למצב, מקבל אותה על-ידי ביצוע הצהרה בהקשר לזה, או כשהבא בתור משחק להובלה החריגה (אך ראה 53ג). אם אין כל קבלה או משחק כזה, מנהל התחרות ידרוש שההובלה תבוצע מהיד הנכונה (וראה חוק 47ב).

ב. מגן לא-נכון משחק קלף אחרי הובלה חריגה של הכרוז אם הכרוז מוביל לא בתור, והמגן מימין ליד שממנה בוצעה ההובלה החריגה משחק אחרי הובלה זו (אך ראה 53ג), ההובלה תקפה וחל חוק 57.

ג. הובלה תקינה בוצעה אחרי הובלה חריגה כפוף לחוק 53א, כששחקן מוביל בתורו של היריב להוביל, רשאי יריב זה לבצע את הובלתו התקינה ללקיחה בה בוצעה ההפרה, והובלת היריב במקרה זה לא תיחשב כקלף ששחקן להובלה החריגה. כשזה קורה, ההובלה התקינה תקפה וניתן לבטל את כל הקלפים ששחקן בטעות ללקיחה זו. חוק 16ב חל, אך אין תיקון נוסף.

חוק 54

חשיפת הובלת פתיחה שלא בתור

כשנחשפה הובלת פתיחה שלא בתור ושותפו של המפר מוביל בקלף הפוך, מנהל התחרות ידרוש לבטל את ההובלה ההפוכה. וכן:

א. כרוז פורס את ידו

לאחר שנחשפה הובלת פתיחה שלא בתור, רשאי הכרוז לפרוס את ידו; הוא הופך לדומם. אם הכרוז מתחיל לפרוס את ידו, ובעשותו זאת הוא חושף לפחות קלף אחד, הוא חייב לפרוס את כל ידו. הדומם הופך לכרוז.

ב. כרוז מקבל הובלה

כשמגן חושף הובלת הפתיחה שלא בתור, רשאי הכרוז לקבל את ההובלה החריגה כפי שנקבע בחוק 53, והדומם פורס את ידו לפי חוק 41.

1. הקלף השני ללקיחה משוחק מהיד של הכרוז.

2. אם הכרוז משחק את הקלף השני ללקיחה מהדומם, לא ניתן לבטל את משחק הקלף מהדומם, אלא לצורך החלפת קלף של מחדל.

ג. כרוז חייב לקבל הובלה

אם הכרוז היה יכול לראות לפחות קלף אחד של הדומם (פרט לקלפים שהדומם אולי חשף במשך המכרז ושהיו כפופים לחוק 24), הוא חייב לקבל את ההובלה.

ד. כרוז אינו מקבל הובלת פתיחה

הכרוז רשאי לדרוש מהמגן לבטל את הובלת הפתיחה שנחשפה לא בתור. הקלף שמשחקו בוטל הופך לקלף עונשין בכיר וחל חוק 50.

ה. הובלת פתיחה מהצד הלא-נכון

אם שחקן בצד הכרוז מנסה להוביל הובלת פתיחה, יחול חוק 24.

חוק 55

הובלת כרוז שלא בתור

א. הובלת כרוז מתקבלת

אם הכרוז הוביל שלא בתור מידו או מיד הדומם, כל מגן רשאי לקבל או לדרוש ביטול של ההובלה כפי שנקבע בחוק 53 (לאחר מידע שגוי, ראה חוק 47(1)). אם שני המגינים בוחרים בחלופות שונות, החלופה שנבחרה על-ידי השחקן הבא בתור תהיה זאת שתקפה.

ב. דרישה מהכרוז לבטל הובלה

1. אם הכרוז הוביל מידו או מיד הדומם כשזה בתורו של מגן להוביל, ואם אחד המגינים דורש ממנו לבטל הובלה כזאת, הכרוז מחזיר את הקלף שהוביל בטעות ליד המתאימה. אין תיקון נוסף.
2. אם הכרוז הוביל מהיד הלא-נכונה כשהיה אמור להוביל מידו או מהדומם, ואם אחד המגינים דורש ממנו לבטל את ההובלה, הוא מבטל את הקלף שהוביל בשגגה, וחייב להוביל מהיד הנכונה.

ג. הכרוז עלול להשיג מידע

כשהכרוז מאמץ קו משחק שהיה עלול להתבסס על מידע שהושג באמצעות ההפרה, רשאי מנהל התחרות להעניק תוצאה מתוקנת.

חוק 56

הובלת מגן שלא בתור

ראה חוק 54.

קטע שני הובלות ומשחקים חריגים נוספים

חוק 57

הובלה או משחק בטרם עת

- א. משחק או הובלה ללקיחה הבאה בטרם עת כשמגן מוביל ללקיחה הבאה לפני ששותפו שיחק ללקיחה הנוכחית, או משחק שלא בתור לפני ששותפו שיחק, הקלף שהוביל או שיחק הופך לקלף עונשין בכיר, והכרוז בוחר אחת מהחלופות הבאות. הוא רשאי:
1. לדרוש משותפו של המפר לשחק את הקלף הגבוה ביותר מידו בסדרה שהובילו בה, או
  2. לדרוש משותפו של המפר לשחק את הקלף הנמוך ביותר מידו בסדרה שהובילו בה, או
  3. לאסור על שותפו של המפר לשחק קלף בסדרה אחרת שהכרוז ציין.

- ב. שותפו של המפר אינו יכול לשחק כפי שנדרש כששותפו של המפר אינו יכול לשחק כפי שהכרוז בחר, הוא רשאי לשחק קלף כלשהו לפי חוק 59.

ג. כרוז או דומם שיחק

1. כשמגן משחק לפני שותפו, הוא אינו כפוף לתיקון כשהכרוז שיחק משתי הידיים, וגם כשהדומם שיחק קלף או הציע באופן לא-חוקי שקלף ישוחק. קלף בודד בסדרה בדומם, או קלף מתוך רצף דרגות של אותה הסדרה, אינו נחשב כאחד ששוחק עד שהכרוז הורה (או רמז *) על המשחק.
2. קלף שהכרוז שיחק בטרם עת (אך לא הובלה) מיד כלשהי הינו קלף משוחק ואי-אפשר לבטל את משחקו.

* למשל על-ידי תנועת הבעה או ניד ראש.

חוק 58

הובלות או משחקים בו-בזמן

א. משחק בו-זמני של שני שחקנים
הובלה או משחק שבוצעו בו-בזמן עם הובלה או משחק חוקי של שחקן אחר, ייחשבו כעוקבים.

- ב. קלפים ששוחקו בו-בזמן מאותה יד
אם שחקן מוביל או משחק שני קלפים או יותר בו-בזמן:
1. אם רק קלף אחד גלוי לעין, קלף זה משוחק; כל הקלפים האחרים מוחזרים ליד ואין תיקון נוסף (ראה חוק 147).
  2. אם יותר מקלף אחד גלוי לעין, השחקן מציין את הקלף שהוא רוצה לשחק; אם הוא מגן, כל קלף אחר שנחשף הופך לקלף עונשין (ראה חוק 50).
  3. אחרי ששחקן מבטל משחקו של קלף שהיה גלוי לעין היריב ששיחק אחר-כך לקלף זה, רשאי לבטל את משחקו ולהחליפו באחר ללא תיקון נוסף (אך ראה חוק 16).
  4. אם המשחק הבו-זמני לא נתגלה, ושני הצדדים שיחקו ללקיחה הבאה, חל חוק 67.

חוק 59

אי-יכולת להוביל או לשחק כפי שנדרש

שחקן רשאי לשחק כל קלף חוקי אחר כשהוא אינו מסוגל להוביל או לשחק כפי שנדרש בהיענות לתיקון, משום שאינו מחזיק קלף בסדרה שנדרש לשחק, או שיש לו רק קלפים מסדרה שנאסר עליו מלהוביל, או כי הוא מחויב לשרת לסדרה.

חוק 60

משחק אחרי משחק לא-חוקי

- א. משחק של קלף אחרי חריגה
1. שחקן של הצד החף ששיחק אחרי שהיריב מימין לו הוביל או שיחק שלא בתור או בטרם עת, ולפני שנקבע תיקון, גורם לפקיעת הזכות לתיקון עבירה זאת.

2. מרגע שהזכות לתיקון פקעה, מתייחסים למשחק הלא-חוקי כאילו היה בתור (למעט כשחל חוק 53ג).

3. אם לצד המפר מחויבות קודמת לשחק קלף עונשין, או להיענות להגבלת הובלה או משחק, המחויבות נשארת בהמשך המשחק.

ב. מגן משחק לפני שכרוז מוביל כנדרש

כשמגן משחק קלף אחרי שהכרוז נדרש לבטל את הובלתו שלא בתור מיד כלשהי, אך לפני שהכרוז הוביל מהיד שממנה מבוצעת ההובלה החוקית, הקלף של המגן הופך לקלף עונשין בכיר (חוק 50).

ג. משחק מצד המפר לפני קביעת תיקון

שחקן בצד המפר לפני קביעת תיקון אינו משפיע על זכויות היריבים, ויכול גם הוא להיות כפוף לתיקון.

קטע שלישי המחדל

חוק 61

אי-שירות לסדרה – בירורים לגבי למחדל

א. הגדרת מחדל

אי-שירות לסדרה לפי חוק 44, או אי-הובלה או משחק, בעת האפשר, קלף או סדרה כשחוק דורש זאת או כשיריב מציין זאת במימוש חלופה לתיקון חריגה, מהווה מחדל (כששחקן אינו מסוגל להיענות, ראה חוק 59).

ב. זכות לברר על מחדל אפשרי

1. הכרוז רשאי לשאול מגן שלא שירת לסדרה על הימצאות קלף בידו בסדרה שהובילו בה.

2. (א) הדומם רשאי לשאול את הכרוז (אך ראה חוק 43ב(2)(ב)).

(ב) הדומם אינו רשאי לשאול מגן וחוק 16ב יכול לחול.

3. המגינים רשאים לשאול את הכרוז, וגם, אלא אם נאסר על-ידי ועדת החוקה[☆], רשאים לשאול זה את זה (קיים סיכון ליצירת מידע בלתי-מורשה).

☆☆☆

חוק 62

תיקון מחדל

א. חובה לתקן מחדל

שחקן חייב לתקן את המחדל שלו ברגע שהוא מודע לחריגה, לפני שהמחדל הופך לתקף.

ב. תיקון מחדל

כדי לתקן מחדל, המפר מבטל את משחק הקלף ששוחק ומחליפו בקלף חוקי.

1. אם הקלף שמשחקו בוטל היה מיד לא-גלויה של מגן, הקלף הופך לקלף עונשין בכיר (חוק 50).

2. אם הקלף ששוחק מיד הכרוז (כפוף לחוק 43ב(2)(ב)) או מיד הדומם, או אם היה קלף גלוי של מגן, הקלף יכול להיות מוחלף ללא תיקון נוסף.

ג. קלפים ששוחקו לאחר מכן

1. כל שחקן בצד החף רשאי להחזיר לידו כל קלף שהוא שיחק אחרי המחדל אך לפני שתשומת הלב הופנתה אליו (ראה חוק 116).

2. אחרי ששחקן חף ביטל משחקו של קלף, רשאי השחקן הבא בתור מהצד המפר לבטל את משחקו של הקלף ששוחק; קלף זה הופך לקלף עונשין אם השחקן הינו מגן, וראה חוק 116.

3. טענה לגבי מחדל אינה נותנת באופן אוטומטי הרשאה לבדיקת לקיחות שהושלמו (ראה חוק 66).

ד. מחדל בלקיחה ה- 12

1. חובה להחליף קלף מחדל ששוחק בלקיחה ה- 12 אם מגלים זאת לפני שכל ארבע הידיים הוחזרו ללוח, גם כשהוא קיבל תוקף.

2. אם מחדל, שבוצע על-ידי מגן, מתרחש בלקיחה ה- 12 ולפני שזה היה תור שותפו של המגן לשחק ללקיחה, אז כששותפו של המפר קלפים בשתי סדרות, הוא אינו רשאי לבחור את המשחק אשר היה עלול להיות מוצע מראיית קלף המחדל.

חוק 63

מחדל תקף

א. מחדל מקבל תוקף

מחדל מקבל תוקף:

1. כשהמפר או שותפו מוביל או משחק ללקיחה הבאה (כל משחק כזה, חוקי או לא-חוקי, הופך את המחדל לתקף).
2. כשהמפר או שותפו קורא או מציין באופן אחר קלף שישחק ללקיחה הבאה.
3. כששחקן בצד המפר תובע או מסכים לתביעה או וויתור של לקיחות בעל-פה, או על-ידי גילוי של ידו, או בכל דרך אחרת.

ב. לא ניתן לתקן מחדל

מהרגע שמחדל קיבל תוקף, לא ניתן יותר לתקנו (למעט כפי שנקבע בחוק 62 למחדל בלקיחה ה-12), והלקיחה שבה המחדל התרחש נשארת כפי ששוחקה.

חוק 64

נוהל אחרי שמחדל קיבל תוקף

א. תיקון אחרי מחדל

כאשר מחדל קיבל תוקף:

1. והשחקן המפר * זכה בלקיחה שבה המחדל התרחש, בסוף המשחק הלקיחה שבה המחדל התרחש תועבר לצד החף בסוף המשחק, וכן לקיחה נוספת שהצד המפר זכה בה אחרי-כן.
2. והשחקן המפר * לא זכה בלקיחה שבה המחדל התרחש, אם הצד המפר זוכה בלקיחה זו או בלקיחה כלשהי לאחר מכן, לקיחה אחת תועבר לצד החף בסיום המשחק.

ב. אין תיקון

אין תיקון לפי 64א לאחר מחדל תקף:

1. כשהצד המפר לא זכה בלקיחה שבה המחדל התרחש או בלקיחה כלשהי לאחר-מכן.
2. כשזהו מחדל נוסף של אותו שחקן באותה סדרה. חוק 64ג יכול לחול.

3. כשהמחדל היה אי-משחקו של קלף שהיה חשוף על השולחן או ששייך ליד שנחשפה על השולחן, כולל קלף מיד הדומם.
4. כשתשומת הלב הופנתה למחדל לראשונה אחרי ששחקן בצד החף קרא בלוח הבא.
5. כשתשומת הלב הופנתה למחדל לראשונה אחרי סיום הסיבוב.
6. כאשר זה מחדל בלקיחה ה- 12.
7. כששני הצדדים ביצעו מחדל באותו לוח.

ג. מנהל התחרות אחראי לצדק

כאשר, אחרי כל מחדל תקף, כולל אלה שאינם כפופים לתיקון, מנהל התחרות סבור שהצד החף אינו מפוצה בחוק זה במידה מספקת על הנזק שנגרם, הוא יקבע תוצאה מתוקנת.

* למטרות חוק זה, מתייחסים לכרוז ולדומם כשחקנים נפרדים בכל הקשור לזכייה בלקיחה.

חלק IV לקיחות

חוק 65

סידור לקיחות

א. לקיחות שהושלמו

כששוחקו ארבעה קלפים ללקיחה, כל שחקן הופך את הקלף שלו על השולחן בסמוך אליו.

ב. מעקב על בעלות הלקיחות

1. שחקן שהצד שלו זכה בלקיחה, מניח את הקלף כשאורכו מופנה לשותף.

2. כשהיריבים זכו בלקיחה, אורך הקלף פונה ליריבים.

3. אם קלף פונה בכיוון שגוי, רשאי הכרוז לדרוש שהקלף יופנה בצורה נכונה כלעיל.

הדומם או כל מגן רשאי להפנות את תשומת הלב לפנייה שגויה של קלף, אך

לשחקנים אלה הזכות פוקעת כשהתבצעה הובלה בלקיחה הבאה. אם נעשתה מאוחר

יותר, חוק 16^ב יכול לחול.

ג. סדר

כל שחקן מסדר את קלפיו בשורה מסודרת בה הקלפים מכסים חלקית אחד את השני

בסדר ששוחקו, על מנת לאפשר סקירה של המשחק אחרי סיומו לשם קביעה, בעת

הצורך, של מספר הלקיחות שכל צד זכה בה או הסדר שבו הקלפים שוחקו.

ד. הסכמה על תוצאת המשחק

שחקן לא יפרע את סדר הקלפים ששוחקו לפני שהוסכם על מספר הלקיחות שזכה. שחקן

שלא מציית להוראות חוק זה מסכן את זכותו לטעון לבעלות על לקיחות שבמחלוקת או

לטעון למחדל (או לשלול אותו).

חוק 66

בדיקת לקיחות

א. לקיחה נוכחית

כל עוד הצד שלו לא הוביל או שיחק ללקיחה הבאה, רשאי הכרוז או כל מגן לדרוש שכל הקלפים, שכרגע שוחקו ללקיחה יהיו גלויים, לפני שהוא הופך את הקלף שלו על השולחן.

ב. קלף אחרון שלו

עד שמובילים קלף ללקיחה הבאה, רשאי הכרוז או כל מגן לבדוק, אך לא לחשוף, את הקלף האחרון ששיחק מידו.

ג. לקיחות סגורות

מכאן ואילך, ועד הפסקת המשחק, אין לבדוק קלפים מלקיחות סגורות (אלא בהוראה מפורשת של מנהל התחרות; למשל, כשיש צורך לאמת טענה על מחדל).

ד. לאחר סיום המשחק

אחרי הפסקת המשחק, ניתן לבדוק קלפים ששוחקו ושלא שוחקו כדי ליישב טענה על מחדל, או כדי להסכים על מספר הלקיחות שזכו בהן או הפסידו; אך אף שחקן לא ייגע בקלפים פרט לקלפים שלו. אם, אחרי שנטענה טענה כזאת, שחקן מערבב את קלפיו בצורה כזאת שמנהל התחרות אינו יכול לוודא את העובדות, מנהל התחרות יפסוק לטובת הצד האחר.

חוק 67

לקיחה פגומה

א. לפני ששני הצדדים משחקים ללקיחה הבאה

כששחקן לא שיחק ללקיחה, או הוא שיחק יותר מדי קלפים ללקיחה, חובה לתקן את הטעות אם תשומת הלב הופנתה לחריגה לפני ששחקנים משני הצדדים שיחקו ללקיחה הבאה.

1. לתיקון חוסר של קלף בלקיחה, המפר משחק קלף שהוא יכול לשחקו באופן חוקי.

2. לתיקון משחק של יותר מדי קלפים ללקיחה, יחול חוק 45ב (קלף חמישי ששוחק ללקיחה) או חוק 58ב (משחקים בו-זמניים מיד אחת).

ב. אחרי ששני הצדדים שיחקו ללקיחה הבאה

אחרי ששני הצדדים שיחקו ללקיחה הבאה, ותשומת הלב מופנית ללקיחה פגומה או שמנהל התחרות קובע שאכן הייתה לקיחה פגומה (מכר שלשחקן מעט מדי או יותר מדי קלפים בידו, ובמקביל ישנו מספר קלפים שגוי שהוא שיחק), מנהל התחרות מברר איזו לקיחה הייתה פגומה. כדי לתקן את מספר הקלפים למה שאמור להיות מבחינה חוקית, מנהל התחרות יפעל כדלקמן.

1. כשהמפר לא שיחק קלף ללקיחה הפגומה, מנהל התחרות ידרוש ממנו לחשוף לאלתר לפניו קלף ולהציבו כיאות בין הקלפים ששיחק (לקלף זה אין השפעה על בעלות הלקיחה); אם

(א) יש למפר קלף בסדרה שהובילו בה ללקיחה הפגומה, הוא חייב לבחור קלף כזה להצבתו בין הקלפים ששיחק. מתייחסים לכך כאילו המפר ביצע מחדל בלקיחה הפגומה והוא כפוף להפסד של לקיחה אחת המועברת לפי חוק 64א(2).

(ב) אין למפר קלף בסדרה שהובילו בה ללקיחה הפגומה, הוא בוחר קלף כלשהו להצבתו בין הקלפים ששיחק. מתייחסים לזה כאילו המפר ביצע מחדל בלקיחה הפגומה והוא כפוף להפסד של לקיחה אחת המועברת לפי חוק 64א(2).

2. (א) כשהמפר שיחק יותר מקלף אחד ללקיחה הפגומה, מנהל התחרות בודק את הקלפים ששוחקו וידרוש מהמפר להחזיר לידו את כל הקלפים העודפים*, ולהשאיר בין הקלפים ששוחקו את הקלף שהיה גלוי במשחק ללקיחה הפגומה (אם מנהל התחרות אינו מסוגל לקבוע איזה קלף היה גלוי, המפר משאיר את הקלף הגבוה ביותר מבין הקלפים שניתן היה לשחקם באופן חוקי ללקיחה). בעלות על הלקיחה הפגומה אינה משתנה.

(ב) מתייחסים לקלף שהוחזר כאילו היה כל הזמן ביד של המפר, וניתן להחיל את חוק המחדל באם לא שוחק בלקיחה קודמת.

* על מנהל התחרות להימנע, בעת האפשר, מלחשוף קלפים של מגן ששוחקו, אך אם נחשף קלף עודף שאמור לחזור ליד של מגן, הקלף הופך לקלף עונשין (ראה חוק 50).

חלק V

תביעות וויתורים

חוק 68

תביעה או וויתור על לקיחות

כדי שהצהרה או פעולה תהווה תביעה או וויתור על לקיחות לפי חוקים אלה, היא חייבת להתייחס ללקיחות עתידיות, למעט זאת שמשוחקת באותו רגע*. אם זה אכן כך:

א. הגדרת תביעה

כל הצהרה האומרת שמתחרה יזכה במספר לקיחות מסוים הינה תביעה לאותן לקיחות. מתחרה תובע גם כשהוא רומז שהמשחק יקוצר, או כשהוא מראה את קלפיו (אלא אם ברור שלא התכוון לתבוע – למשל, אם הכרוז מגלה את קלפיו אחרי שבוצעה הובלת פתיחה שלא בתור, יחול חוק 54, ולא חוק זה).

ב. הגדרת וויתור

1. כל הצהרה האומרת שמתחרה יפסיד מספר לקיחות מסוים הינה וויתור על לקיחות אלה; תביעה של חלק ממספר הלקיחות הינה וויתור על השאר, אם ישנן. שחקן מוותר על כל הלקיחות שנשארו כשהוא נוטש את ידו.
2. למרות הנאמר ב- 68ב(1) לעיל, אם מגן מנסה לוותר על לקיחה אחת או יותר ושותפו מתנגד לכך מיידית, לא בוצע שום וויתור. יכול להיות מידע בלתי מורשה, ולפיכך יש לקרוא למנהל התחרות מיד. המשחק נמשך. כל קלף שמגן חשף בנסיבות אלה אינו קלף עונשין, אך חוק 16ב חל על מידע שנובע מחשיפתו, ושותפו של המגן שחשף את הקלפים אינו רשאי להשתמש במידע הזה.

ג. דרישה להבהרת התביעה

על תביעה להיות מלווה מיידית בהצהרה ברורה של הסדר בו הקלפים ישוחקו, על קו המשחק או ההגנה שבאמצעותם התובע רוצה לזכות בלקיחות שתבע.

י. המשחק נפסק

אחרי כל תביעה או וויתור, המשחק נפסק (אך ראה חוק 70(3)). אם ישנה הסכמה לתביעה או לויתור, חל חוק 69; אם שחקן כלשהו מטיל ספק לגבי התביעה או הוויתור (כולל הדומם), חובה לקרוא למנהל התחרות מיד, וחל חוק 70. שום פעולה אינה יכולה להתבצע לפני הגעת מנהל התחרות.

* אם ההצהרה או הפעולה קשורה אך ורק לזכייה או להפסד לקיחה שלא הסתיימה הנמצאת כרגע בתהליך, המשחק נמשך כרגיל; קלפים שמגן חשף או גילה אינם הופכים לקלפי עונשין, אך חוק 16, מידע בלתי מורשה, יכול לחול, וראה חוק 57א, משחק בטרם עת.

חוק 69

הסכמה לתביעה או לויתור

א. הסכמה מקבלת תוקף

הסכמה מקבלת תוקף כשמתחרה מסכים לתביעה או וויתור של יריב, ואינו מעלה שום התנגדות אליה לפני שהצד שלו קורא בלוח הבא או לפני תום הסיבוב, הראשון מביניהם. תוצאת הלוח תירשם כאילו הלקיחות שנתבעו או שוויתרו עליהן אכן זכו או הפסידו במשחק.

ב. החלטות מנהל התחרות

ניתן לבטל הסכמה על תביעה או וויתור (ראה 69א) במשך תקופת התיקון שנקבעה בחוק 79:

1. אם שחקן הסכים להפסד של לקיחה שעובדתית הצד שלו זכה בה; או
2. אם שחקן הסכים להפסד של לקיחה שהצד שלו היה כנראה זוכה בה אם המשחק היה נמשך.

תוצאת הלוח תירשם מחדש כשלקיחה כזאת תוענק לצד שלו.

חוק 70

תביעה או ויתור שבמחלוקת

א. מטרה כללית

בפוסקו על תביעה או ויתור שבמחלוקת, מנהל התחרות שופט את תוצאת הלוח לשני הצדדים באופן הצודק ביותר לשני הצדדים, אך ההחלטה על כל נקודה שבספק הקשורה לתביעה תהיה נגד התובע. מנהל התחרות יפעל כדלקמן.

ב. חזרה על הצהרת ההבהרה

1. מנהל התחרות ידרוש מהתובע לחזור על הצהרת ההבהרה שעשה בעת תביעתו.
2. אחר-כך, מנהל התחרות שומע מהיריבים את התנגדויותיהם לתביעה (אך שיקוליו של מנהל התחרות אינם מוגבלים רק להתנגדויות היריבים).
3. מנהל התחרות רשאי לדרוש משחקנים להניח את שאר קלפיהם גלויים על השולחן.

ג. בידי היריבים שליט

- כשנשאר שליט באחת מהידיים של היריבים, מנהל התחרות יעניק לקיחה או לקיחות ליריבים כאשר:
1. התובע לא הצהיר דבר לגבי שליט זה, וגם
  2. קיימת אפשרות כלשהי שהתובע, בעת תביעתו, לא היה מודע לכך שנשאר שליט בידו של יריב, וגם
  3. אפשר להפסיד לקיחה לשליט זה במשחק רגיל * כלשהו.

ד. שיקוליו של מנהל התחרות

1. מנהל התחרות לא יקבל מהתובע כל קו משחק מוצלח שלא הוזכר בהצהרת ההבהרה המקורית כשישנו קו משחק רגיל * חלופי שהינו פחות מוצלח.
2. מנהל התחרות אינו מקבל כל חלק של תביעת מגן התלויה בכך ששותפו יבחר בדרך משחק מסויימת מבין חלופות רגילות *.
3. לפי חוק 68 המשחק היה צריך להיפסק, אך אם משחק כלשהו התרחש אחרי התביעה, זה יכול לספק ראייה שתהווה חלק מהבהרת התביעה. מנהל התחרות רשאי לקבל זאת כראייה של הסתברויות משחקי השחקן לאחר התביעה ו/או דיוקה של התביעה.

ג. קו משחק שלא הוצהר

1. מנהל התחרות לא יקבל מהתובע כל קו משחק שלא הוצהר עליו שהצלחתו תלויה במציאת קלף מסוים אצל יריב אחד ולא אצל האחר, אלא אם יריב לא שירת לסדרה של קלף זה לפני התביעה, או היה לא משרת לסדרה זו אחרי-כן בקו משחק רגיל * כלשהו, או כשאי-אימוץ של קו משחק זה יהיה בלתי-רציונלי.
2. ועדת החוקה ☆ רשאית לציין סדר מסוים (למשל "מלמעלה למטה") שבו על מנהל התחרות לקבוע את המשחק של סדרה כשזה לא הובהר בהצהרת התביעה (אך תמיד בכפוף לכל דרישה אחרת בחוק זה).

* לצורך חוקים 70 ו-71, "רגיל" כולל משחק שעלול להיות רשלני או נחות לרמת השחקן הנדון.

☆☆??

חוק 71

ביטול וויתור

מרגע שבוצע וויתור, הוא חייב להישאר תקף, אלא אם במשך תקופת התיקון שהוגדרה בחוק 79 מנהל התחרות יבטל את הוויתור:

1. אם שחקן וויתר על לקיחה שעובדתית הצד שלו זכה בה; או
2. אם שחקן וויתר על לקיחה שלא ניתן להפסידה במשחק רגיל * כלשהו בקלפים הנותרים.

תוצאת הלוח תירשם מחדש כשלקיחה כזאת תוענק לצד שלו.

* לצורך חוקים 70 ו-71, "רגיל" כולל משחק שעלול להיות רשלני או נחות לרמת השחקן הנדון.

פרק VII

כללי התנהגות נאותה

חוק 72

עקרונות כלליים

א. קיום החוקים

יש לשחק ברידג' תחרותי בדיוק לפי החוקים. המטרה העיקרית היא להשיג ניקוד גבוה יותר ממתחרים אחרים תוך ציות לנהלים החוקיים ולרמה האתית המפורטות בחוקים אלה.

ב. הפרת חוק

1. אסור לשחקן להפר חוק בכוונה, גם כשהוא מוכן לקבל תיקון שנקבע מראש.
2. שחקן לא מחויב להפנות את תשומת הלב להפרת חוק שבוצעה על-ידי מישהו מהצד שלו (אך ראה חוק 20 להסבר שגוי, וראה חוקים 62א ו-79א(2)).
3. שחקן אינו רשאי לנסות להסתיר הפרה, כגון על-ידי ביצוע מחדל שני, הסתרת קלף שמעורב במחדל או ערבוב הקלפים בטרם עת.

חוק 73

תקשורת

א. תקשורת הולמת בין שותפים

1. תקשורת בין שותפים במהלך המכרז והמשחק תיעשה רק דרך קריאות ומשחקים.
2. יש לבצע קריאות ומשחקים ללא הדגשה מובהקת, גינונים או צורת דיבור, וללא היסוס מובהק או חיפזון. אך ועדת החוקה * רשאית לדרוש חובת השתהות, כגון בסיבוב הראשון במכרז, או לאחר אזהרה על הכרזת-קפיצה, או בלקיחה הראשונה.

ב. תקשורת לא-הולמת בין שותפים

1. שותפים לא יתקשרו באמצעים כגון צורת ביצוען של קריאות או משחקים, הערות חיצוניות או העוויות, שאלות שהיריבים נשאלו או שלא נשאלו או אתרעות והסברים שניתנו או שלא ניתנו להם.
2. העבירה החמורה ביותר האפשרית היא כששותפות מעבירה מידע באמצעות אפיוני תקשורת שנקבעו מראש ושלא אושרו בחוקים אלה.

ג. שחקן מקבל מידע בלתי מורשה משותפו

כששחקן מקבל מידע בלתי-מורשה משותפו, למשל מהערה, שאלה, הסבר, העוויה, גינונים, הדגשה מופרזת, צורת דיבור, חיפזון או היסוס, אתרעה לא צפויה * או אי-נתינת אתרעה, הוא חייב להימנע בקפידה מהשגת יתרון כלשהו ממידע בלתי-מורשה זה.

ד. שינויים בקצב או בצורת ההתנהגות

1. רצוי, אם כי לא תמיד נדרש, ששחקנים ישמרו על קצב אחיד ועל צורת התנהגות קבועה. אבל – שחקנים צריכים להיזהר במיוחד כששינויים יכולים לפעול לתועלת הצד שלהם. אחרת, שינוי לא-מכוון בקצב או בהתנהגות שבו מתבצעת קריאה או משחק אינו כשלעצמו הפרה. מסקנות משינויים כאלו יכולות להיעשות רק על-ידי יריב, ועל אחריותו בלבד.
2. שחקן אינו רשאי לנסות להטעות יריב באמצעות הערה או העוויה, על-ידי חיפזון או היסוס בקריאה או במשחק (כגון היסוס לפני משחק קלף יחיד בסדרה), אופן הביצוע של קריאה או משחק או על-ידי סטייה מכוונת כלשהי מנוהל תקין.

ה. הטעייה

שחקן רשאי לנסות להטעות יריב באמצעות קריאה או משחק (כל עוד ההטעייה אינה מוגנת על-ידי הבנות נסתרות של השותפות, או ניסיון השותפות).

ו. הפרה של התנהגות הולמת

כאשר הפרה של התנהגות הולמת המתוארת בחוק זה גורמת נזק ליריב חף, אם מנהל התחרות קובע ששחקן חף הסיק מסקנה מוטעית מפעולת יריב שהינה הערה, אופן, קצב, או דומיהם, שאין לה סיבה ברידג'יסטית שניתן להראות, והיריב היה עלול לדעת, בעת ביצוע פעולתו, שהפעולה עלולה לפעול לתועלתו, מנהל התחרות יעניק תוצאה מתוקנת (ראה חוק 12ג).

* כלומר לא צפוי בהקשר לבסיס הפעולה שלו.

☆ ???

חוק 74

כללי התנהגות ונימוסים

א. גישה נאותה

1. על שחקן לשמור בכל עת על גישה מנומסת.
2. על שחקן להימנע בקפידה מהערה או מפעולה כלשהי שעלולה לגרום אי-נוחות או מבוכה לשחקן אחר, או שעלולה להפריע להנאה במשחק.
3. על כל שחקן לנהוג לפי נהלים אחידים ונכונים בקריאה ובמשחק שלו.

ב. כללי נימוס

- בנימוס שבשגרה, על שחקן להימנע מ:
1. חוסר תשומת לב מספקת למשחק.
  2. הערות מיותרות במשך המכרז והמשחק.
  3. הפרדת קלף לפני תורו לשחק.
  4. הארכת המשחק ללא צורך במטרה להוציא את היריב משלוותו (כגון המשך המשחק למרות שהוא יודע שכל הלקיחות הינן בוודאות שלו).
  5. קריאה ופנייה למנהל התחרות בצורה לא מנומסת כלפיו או כלפי מתחרים אחרים.

ג. הפרות של נוהל

להלן דוגמאות של הפרות נהלים:

1. שימוש במונחים שונים לקריאה מסוימת.
2. רמיזה לשביעות רצון או לאי-שביעות רצון לגבי קריאה או משחק.
3. רמיזה לכוונה או ציפייה לזכייה או להפסד של לקיחה שלא הסתיימה.
4. הערה או ביצוע במשך המכרז או המשחק לשם הסבת תשומת הלב להתרחשות בעלת חשיבות, או למספר הלקיחות שעדיין דרושות להצלחה.
5. הסתכלות בריכוז רב על שחקן אחר במשך המכרז והמשחק, או על ידו של שחקן אחר במטרה לראות את קלפיו או להבחנת המקום שממנו הוא שולף קלף (אך זה הולם לפעול על-פי מידע שהושג מראייה לא-בכוונה של קלף השייך ליריב *).
6. להראות באופן ברור חוסר עניין נוסף בחלוקה (כגון באמצעות סגירת קלפיו).
7. שינויים בקצב הרגיל של ההכרזות או של המשחק במטרה להוציא את היריב משלוותו.

8. לעזוב את השולחן ללא צורך לפני סיום הסיבוב.

* ראה חוק 73(2) כשייתכן ששחקן הראה את הקלפים שלו בכוונה.

חוק 75

הסבר שגוי או קריאה שגויה

אחרי שניתן ליריבים הסבר שגוי, האחריות של השחקנים (ומנהל התחרות) היא כפי שמתואר בדוגמה הבאה:

צפון פתח 1NT ודרום, המחזיק ביד חלשה עם דאימונדים ארוכים, הכריז 2♦, כאשר כוונתו הייתה להישאר בחוזה זה; אבל – צפון מסביר, בתשובה לשאלה של מערב, שהכרזת דרום הינה חזקה ומלאכותית, ושואלת על סדרות המייג'ור.

א. טעות שגורמת למידע בלתי מורשה

בין אם ההסבר של צפון הינו הצהרה נכונה של הסכם השותפות, ובין אם לאו, דרום, ששמע את ההסבר של צפון, יודע שהכרזת ה- 2♦ שלו לא פורשה נכונה. ידע זה הינו "מידע בלתי מורשה" (ראה חוק 16א), ולכן דרום חייב להיזהר כדי להימנע מהשגת יתרון כלשהו ממידע בלתי מורשה זה (ראה חוק 73ג) (אם הוא עושה זאת, מנהל התחרות יעניק תוצאה מתוקנת). למשל, אם צפון מכריז לאחר מכן 2NT, לדרום יש את המידע הבלתי מורשה שהכרזה זו שוללת החזקה של ארבעה קלפים באחת מסדרות המייג'ור; אך אחריותו של דרום הינה לפעול כאילו צפון הזמין למשחק עם יד המראה ערך מקסימלי, מול הכרזה חלשה של המשיב.

ב. הסבר שגוי

הסכם השותפות האמיתי הינו ש- 2♦ היא הכרזה חלשה "סוגרת"; הטעות הייתה בהסבר של צפון. הסבר זה הינו הפרת חוק, שכן מזרח-מערב זכאים לתיאור מדויק של ההסכם של צפון-דרום (אם הפרה זו גורמת למזרח-מערב נזק, מנהל התחרות יעניק תוצאה מתוקנת). אם אחר-כך צפון שם לב לטעות שלו, הוא חייב להודיע על כך מיידית למנהל התחרות. אסור לדרום להחליף את ההסבר השגוי בהסבר נכון כל עוד נמשך המכרז; אחרי הפאס הסופי, על דרום, אם הוא מיועד להיות כרוז או דומם, לקרוא למנהל התחרות והוא חייב ליזום הסבר נכון. אם דרום הופך למגן, הוא קורא למנהל התחרות ונותן הסבר נכון בתום המשחק.

ג. קריאה שגויה

הסכם השותפות הינו כפי שהוסבר – 2♦ הינו חזק ומלאכותי; הטעות הייתה בקריאה של דרום. כאן אין שום הפרת חוק, מכיוון שמזרח-מערב קיבלו תיאור מדויק של ההסכם של צפון-דרום; הם (מזרח-מערב) אינם רשאים לתבוע קבלת תיאור מדויק של ידי צפון-דרום

(ללא קשר לנזק, מנהל התחרות יאשר את התוצאה; אך בהיעדר ראיות סותרות, על מנהל התחרות להניח שניתן הסבר שגוי ולא קריאה שגויה). אסור לדרום לתקן את ההסבר של צפון (או להודיע למנהל התחרות) באופן מיידי, ואין לו שום אחריות לעשות זאת אחרי-כן.

חוק 76

צופים

א. פיקוח

1. צופים באזור המשחק * כפופים לפיקוח מנהל התחרות לפי תקנות התחרות.
2. ועדת החוקה * ומארגני תחרויות המעניקים מתקנים לשידור אלקטרוני של משחק חי רשאים לקבוע בתקנון את תנאיי הצפייה בשידורים כאלו ולקבוע מראש כללי התנהגות הולמת לצופים (אסור לצופה לתקשר עם שחקן במהלך מושב שהשחקן משחק בו).

ב. חיד השולחן

1. צופה אינו רשאי להסתכל על יותר מיד אחת, אלא אם כן אושר בתקנון.
2. במהלך המשחק, אסור לצופה להראות תגובה כלשהי על ההכרזות או על המשחק.
3. במהלך סיבוב, צופה חייב להימנע מגינונים או הערות מכל סוג, ואסור לו לשוחח עם שחקן.
4. אסור לצופה להפריע לשחקן.
5. צופה בשולחן לא יפנה את תשומת הלב להיבט כלשהו של המשחק.

ג. השתתפות

1. צופה רשאי לדבר על עובדה או חוק בתוך איזור המשחק * רק אם מנהל התחרות ביקש ממנו לעשות זאת.
2. ועדת החוקה * ומארגני תחרויות רשאים לקבוע כיצד לטפל בחריגות שצופה ביצע.

ד. מעמד

כל אדם באזור המשחק *, למעט שחקן או גורם תחרות מוסמך, ייחשב לצופה, אלא אם מנהל התחרות מציין אחרת.

* איזור המשחק כולל את כל המקומות בהם שחקן יכול להימצא במהלך המושב בו הוא משתתף. ניתן להרחיב הגדרה זאת בתקנון.

☆ (76) (2) ???

☆ (76) (2) ???

פרק VIII

התוצאה

חוק 77

ברידג' תחרותי – טבלת ניקוד

נקודות לקיחה

מוענקות לצד הכרוז בעקבות ביצוע החוזה:

♣	♦	♥	♠	אם השליט הוא:
				עבור כל לקיחת יתר שהוכרזה ובוצעה
20	20	30	30	ללא דאבל
40	40	60	60	עם דאבל
80	80	120	120	עם רי-דאבל

בחוזה ללא שליט

עם רי-דאבל	עם דאבל	ללא דאבל	
160	80	40	עבור לקיחת היתר הראשונה שהוכרזה ובוצעה
120	60	30	עבור כל לקיחת יתר נוספת

100 נקודות לקיחהאו יותר שנעשו על לוח אחד מהוות משחק מלא. פחות מ- 100 נקודות לקיחה מהווה משחק חלקי.

נקודות מענק

מוענקות לצד הכרוז

סלאם

פגיע	לא פגיע	עבור ביצוע סלאם
750	500	סלאם קטן (12 לקיחות) שהוכרז ובוצע
1500	1000	סלאם גדול (כל 13 הלקיחות) שהוכרז ובוצע

לקיחות עודפות

פגיע	לא פגיע	עבור כל לקיחה עודפת
		(לקיחות שבוצעו בנוסף לאלה בחוזה)
		ללא דאבל
ערך הלקיחה	ערך הלקיחה	עם דאבל
200	100	עם רי-דאבל
400	200	

מענק עבור משחק מלא, משחק חלקי, מילוי החוזה

500	עבור ביצוע משחק מלא פגיע
300	עבור ביצוע משחק מלא, לא פגיע
50	עבור ביצוע כל משחק חלקי
50	עבור ביצוע כל חוזה עם דאבל, אך ללא רי-דאבל
100	עבור ביצוע כל חוזה עם רי-דאבל

ניקוד ליריבים בשל לקיחות חסר

מוענקות ליריבים של הכרוז בעקבות אי-מילוי החוזה

לקיחות חסר

לקיחות שחסרות לכרוז לביצוע החוזה

פגיע			לא פגיע			
עם רי.	עם ד.	ללא ד.	עם רי.	עם ד.	ללא ד.	
400	200	100	200	100	50	עבור לקיחת החסר הראשונה
600	300	100	400	200	50	עבור כל לקיחת חסר נוספת בנוסף עבור לקיחת החסר הרביעית ולכל לקיחת חסר
0	0	0	200	100	0	נוספת לאחר מכן

ללא משחק

אם כל ארבעת השחקנים קוראים פאס (ראה חוק 22), כל צד רושם תוצאה גולמית 0.

חוק 78

שיטות חישוב ותנאי תחרות

א. חישוב MP

בחישוב MP כל מתחרה יקבל, עבור תוצאות של מתחרים אחרים ששיחקו את אותו הלוח ושתוצאותם מושוויות עם שלו, 2 יחידות ניקוד (Match-point או חצי Match-point) עבור כל תוצאה הנחותה משלו, יחידת ניקוד אחת עבור כל תוצאה השווה לשלו, ואפס יחידות ניקוד עבור כל תוצאה העולה על שלו.

ב. חישוב IMP

בחישוב IMP, יש להמיר עבור כל לוח את ההפרש הגולמי בין שתי התוצאות המשוות ל-imp-ים על-פי טבלת הניקוד שדלקמן:

הפרש נקודות	IMP	הפרש נקודות	IMP	הפרש נקודות	IMP
20-40	1	370-420	9	1500-1740	17
50-80	2	430-490	10	1750-1990	18
90-120	3	500-590	11	2000-2240	19
130-160	4	600-740	12	2250-2490	20
170-210	5	750-890	13	2500-2990	21
220-260	6	900-1090	14	3000-3490	22
270-310	7	1100-1290	15	3500-3990	23
320-360	8	1300-1490	16	4000 ומעלה	24

ג. חישוב תוצאה גולמית

בחישוב תוצאה גולמית, התוצאה לכל מתחרה היא סכום התוצאות הגולמיות מכל הלוחות ששחקו.

ד. תנאי התחרות

ניתן לאמץ שיטות חישוב אחרות (למשל המרה ל- Victory-points) יכולות להיות מאומצות, באישור ועדת החוקה*. על מארגן התחרות לפרסם את תנאי התחרות לפני תחילתה. על התנאים בתקנון לפרט את תנאי ההרשמה לתחרות, שיטות חישוב, אופן קביעת זוכים, שבירת שוויון, וכדומה. אסור לתנאים להיות מנוגדים לחוק או לתקנון והם יכללו כל מידע שצוין על-ידי ועדת החוקה*. התנאים צריכים להיות נגישים למתחרים.

☆ (הראשון) ???

☆ (השני) ???

חוק 79

לקיחות זכות

א. הסכמה על לקיחות זכות

1. מספר לקיחות הזכות יוסכם לפני שכל ארבע הידיים מוחזרות ללוח.
2. אסור לשחקן לקבל ביודעין זכיה של לקיחה שהצד שלו לא זכה בה או וויתור על לקיחה שיריביו אינם יכולים להפסיד.

ב. אי-הסכמה על לקיחות זכות

- אם לאחר מכן אין הסכמה, חובה לקרוא למנהל התחרות, ואז:
1. מנהל התחרות קובע אם היו תביעה או וויתור, ואם כן - מחיל את חוק 69.
  2. אם (1) אינו חל, מנהל התחרות פוסק על התוצאה שתירשם. אם לא קראו למנהל התחרות לפני תום הסיבוב, הוא פוסק לפי 79ג או חוק 87, כשניתן ליישם, אך לא תהיה מחויבות כלשהי להעלות לצד את התוצאה.

ג. טעות בתוצאה

1. ניתן לתקן טעות בחישוב או ברישום של תוצאה מוסכמת, בין אם בוצעה על-ידי שחקן או רשם, עד לפקיעת התקופה שצוינה על-ידי מארגן התחרות. אלא אם מארגן התחרות מציין זמן יותר מאוחר*, תקופת תיקון זו פוקעת 30 דקות מהרגע שהתוצאה הרשמית נעשתה זמינה לבדיקה.
2. ניתן לקבוע תקנות לגבי מצבים בהם אפשר לתקן טעות בחישוב אחרי תום תקופת התיקון כשמנהל התחרות ומארגן התחרות משוכנעים מעבר לספק סביר שיש טעות בתוצאות.

* ניתן לציין זמן מוקדם יותר כאשר האופי המיוחד של התחרות דורש זאת.

תקנונים וארגונים

חוק 80

תיקנון וארגון

א. הרשות המחוקקת

1. הרשות המחוקקת בחוקים אלה היא:

- (א) התאגדות העולמית לברידיג' לגבי התחרויות והאירועים העולמיים שלה.
- (ב) הרשות האזורית המתאימה לגבי תחרויות ואירועים המתקיימים תחת חסותה.
- (ג) התאגדות הברידיג' הלאומית לגבי כל תחרות או אירוע אחר, שבשטח שיפוטה מתקיימת התחרות.

2. לרשות המחוקקת האחריות והסמכויות שפורטו בחוקים אלה.

3. הרשות המחוקקת רשאית להאציל את סמכויותיה (תוך שמירת אחריות עליונה על מימושן) או רשאית להקצות אותן (ובמקרה זה אין לה שום אחריות נוספת על מימושן)☆.

ב. מארגן התחרות

1. הרשות המחוקקת רשאית להכיר בישות, המוגדרת כ"מארגן התחרות", כאשר כפוף לדרישות של הרשות המחוקקת וחוקים אלה, אחראי לארגון ולהכנת התחרות או האירוע. ניתן להאציל את סמכויות מארגן התחרות וחובותיו, אך האחריות על ביצוען עדיין נשמרת. הרשות המחוקקת ומארגן התחרות יכולים להיות אותו הגוף☆.

2. סמכויות מארגן התחרות וחובותיו כוללים:

(א) מינוי מנהל תחרות. אם לא מונה מנהל תחרות, על השחקנים לבחור אדם שישמש כזה.

(ב) ארגון מוקדם של התחרות, כולל מקומות משחק, ציוד וכל דרישה לוגיסטית אחרת.

(ג) קביעת תאריך ושעה לכל מושב.

(ד) תנאי הרשמה מוקדמים לתחרות.

(ה) תנאים להכרזות ולמשחק לפי חוקים אלה, וכן תנאים מיוחדים (למשל, במשחק עם מסכים – ההוראות לתיקון פעולות שלא עברו את המסך יכולות להיות

שונות).

- (ו) להודיע על תקנונים נלווים לחוקים אלה, אך אינם מנוגדים אליהם.
- (ז) (i) לתאם * את המינוי של כל עוזר שנדרש למנהל התחרות.
- (ii) למנות צוותים אחרים ולקבוע את חובותיהם ואחריותם.
- (ח) לתאם * את קבלת ההרשמות ומיון.
- (ט) קביעת תנאים נאותים של משחק ויידוע המתחרים לגביהם.
- (י) לתאם * את איסוף התוצאות, חישוב תוצאות המושב, ויצירת תיעוד רשמי שלהן.
- (יא) לעשות סידורים מתאימים לערעורים לפי חוק 93.
- (יב) כל סמכות או חובה אחרת שהוענקו בחוקים אלה.

* נהוג שמנהל התחרות בשטחי שיפוט מסוימים אחראי לחלק ממשימות מארגן התחרות, או לכולן.

☆ ???

☆ ???

מנהל התחרות

קטע ראשון אחריות וסמכויות

חוק 81

מנהל התחרות

א. מעמד רשמי

מנהל התחרות הינו הנציג הרשמי של מארגן התחרות.

ב. הגבלות ואחריות

1. מנהל התחרות אחראי לניהול הטכני של אתר התחרות. יש לו סמכויות לתקן כל השמטה של מארגן התחרות.
2. מנהל התחרות מחויב לחוקים אלה ולתקנות הנלוות אליהן בהתאם לסמכות שניתנה בחוקים אלה, וליישומם.

ג. חובות מנהל התחרות וסמכויותיו

- האחריות לתיקון חריגות ולפיצוי על נזק חלה על מנהל התחרות (ולא לשחקנים). חובותיו של מנהל התחרות וסמכויותיו כוללות בדרך-כלל גם את אלה שדלקמן:
1. לשמור על המשמעת ולוודא את התקדמותו המסודרת של המשחק.
  2. להפעיל את החוקים ולפרשם ולהודיע לשחקנים על זכויותיהם ואחריותם בהתאם לחוקים.
  3. לתקן טעות או חריגה שנודעה לו באופן כלשהו, בתוך תקופת התיקון שנקבעה בחוק 79ג.
  4. לקבוע תיקון בעת הצורך ולממש סמכויות שניתנו לו בחוקים 90 ו-91.
  5. לבטל תיקון בשל סיבה, על-פי שיקול דעתו, בעקבות בקשת הצד החף.
  6. ליישב מחלוקות.
  7. להפנות כל עניין לועדה מתאימה.

8. לדווח תוצאות לתיעוד הרשמי כאשר מארגן התחרות דורש זאת, ולטפל בכל העניינים הנוספים שמארגן התחרות האציל לו.

ד. האצלה של חובות

מנהל התחרות רשאי להאציל לעוזרים אחת (או יותר) מחובותיו, אך הוא עדיין אינו משוחרר מהאחריות לביצוע הנכון.

חוק 82

תיקון טעויות בביצוע נוהל

א. חובת מנהל התחרות

האחריות לתקן טעויות בביצוע הנהלים ולשמור על התקדמות המשחק בהתאם לחוקים אלה היא של מנהל התחרות.

ב. תיקון טעות

כדי לתקן טעות בביצוע של נוהל, מנהל התחרות רשאי:

1. להעניק תוצאה מתוקנת בהתאם לחוקים.
2. לדרוש, לדחות, או לבטל משחקו של לוח.
3. לממש כל סמכות אחרת שניתנה לו בחוקים אלה.

ג. טעות של מנהל התחרות

אם מנהל התחרות מחליט שטעה בפסיקה, ואם אין שום תיקון שיאפשר רישום תוצאה רגילה, הוא יעניק תוצאה מתוקנת, ויתייחס לשני הצדדים כחפים לצורך זה.

חוק 83

הודעה על הזכות לערער

אם מנהל התחרות מאמין שבחינה מחדש של החלטתו בעניין עובדתי או בשיקול דעתו עלולה בהחלט להיות במקום, הוא יודיע למתחרה על הזכות שלו לערער, או יכול להפנות את העניין לועדה מתאימה.

קטע שני פסיקות

חוק 84

פסיקות על עובדות מוסכמות

כאשר קוראים למנהל התחרות כדי שיפסוק על סוגיה חוקית או על תקנה, והעובדות מוסכמות, הוא פוסק כדלקמן:

א. אין תיקון

אם אין חוק שקובע תיקון מראש, ואין שום עילה שיממש את שיקול דעתו, הוא מורה לשחקנים להמשיך במכרז או במשחק.

ב. חוק קובע תיקון

אם המקרה מכוסה באופן ברור על-ידי חוק הקובע מראש תיקון לחריגה, הוא קובע את התיקון הזה ומוודא את יישומו.

ג. ברירה של שחקן

אם חוק מאפשר לשחקן לבחור בין כמה תיקונים, מנהל התחרות מסביר את האפשרויות ומוודא שהבחירה נעשית ומיושמת.

י. ברירה של מנהל התחרות

מנהל התחרות פוסק על כל נקודה שבספק לטובת הצד החף. הוא דואג להשבת הצדק על כנו. אם הוא מעריך שסביר שלצד חף נגרם נזק בשלחריגה שחוקים אלה אינם מספקים עבורה תיקון, הוא מתקן את התוצאה (ראה חוק 12).

חוק 85

פסיקות לגבי עובדות שבמחלוקת

כאשר קוראים למנהל התחרות כדי שיפסוק לגבי סוגיה חוקית או על תקנה שהעובדות לגביהן אינן מוסכמות, הוא פועל כדלקמן:

א. הערכת מנהל התחרות

1. בקובעו את העובדות, מנהל התחרות מבסס את החלטתו על מאזן ההסתברויות,

כלומר לפי המשקל של הראיות שהוא מסוגל לאסוף.

2. אם לאחר מכן מנהל התחרות בדיעה שהוא ווידא את העובדות, הוא פוסק לפי חוק 84.

ב. עובדות לא נקבעו

אם מנהל התחרות אינו מסוגל לקבוע את העובדות לשביעות רצונו, הוא פוסק פסיקה שתאפשר את המשך המשחק.

קטע שלישי תיקון חריגות

חוק 86

במשחק קבוצות או דומיו

א. תוצאה ממוצעת במשחק IMP

כאשר מנהל התחרות בוחר להעניק תוצאה מתוקנת מלאכותית של ממוצע פלוס או ממוצע מינוס במשחק IMP, תוצאה זו הינה פלוס 3 imp או מינוס 3 imp, בהתאמה. מארגן התחרות רשאי לשנות זאת, בכפוף לאישור ועדת החוקה[☆].

ב. תיקונים לא-מאוזנים, משחק מסוג "המפסיד יוצא"

כאשר מנהל התחרות מעניק תוצאות מתוקנות לא-מאוזנות (ראה חוק 12ג) במשחק מסוג "המפסיד יוצא", יש לחשב לכל מתחרה את התוצאה שלו על הלוח בנפרד, ואחרי-כן להעניק לכל מתחרה את הממוצע של שתי התוצאות.

ג. החלפת לוח

מנהל התחרות לא יממש את סמכותו בחוק 6, המורה על חלוקה מחדש של לוח יחיד, כאשר התוצאה הסופית של המפגש, ללא לוח זה, עלולה להיות ידועה למתחרה. במקום זאת, הוא מעניק תוצאה מתוקנת.

ד. תוצאה הושגה בשולחן אחר

כאשר מנהל התחרות מעניק תוצאה מתוקנת במשחק קבוצות (למעט כל הענקה הבאה בעקבות יישום חוק 6(2)), ותוצאה הושגה * בין אותם המתחרים בשולחן אחר, מנהל רשאי התחרות לקבוע תוצאה מתוקנת ב- IMP או בתוצאה גולמית (והוא צריך לעשות זאת כאשר תוצאה זאת נראית כמועילה לצד החף).

* ניתן לסיים את המשחק בלוח אם התחילו כבר במשחקו בין אותם שני מתחרים בשולחן האחר.

☆☆?

חוק 87

לוח פגום

א. הגדרה

לוח נחשב כ"פגום" כשמנהל התחרות קובע שקלף אחד (או יותר) הוצב לא-נכון בלוח, או כשהוא קובע שהמחלק או הפגיעות היתה שונה בין עותקים של אותו הלוח, ועקב כך מתחרים שהיו צריכים לקבל השוואת תוצאות - לא שיחקו את הלוח באופן זהה.

ב. חישוב

בחישוב לוח פגום, מנהל התחרות קובע בדיוק האפשרי, אלו תוצאות הושגו על הלוח באופן הנכון שלו ואלו באופן(ים) החלופי(ים). הוא מפצל את התוצאות על-בסיס זה למקבצים ומדרג כל מקבץ בנפרד בהתאם לתקנות התחרות (בהיעדר תקנון מתאים, מנהל התחרות בוחר שיטה ומודיע עליה).

חוק 88

הענקת נקודות פיצוי

ראה חוק 12ג(2).

חוק 89

תיקון באירועי יחידים

ראה חוק 12ג(3).

קטע רביעי עונשים

חוק 90

עונשים מנהליים

א. סמכויות מנהל התחרות

מנהל התחרות, בנוסף ליישום התיקונים בחוקים אלה, רשאי גם לקבוע עונשים מנהליים על כל עבירה המעקבת את המשחק או מפריעה לו ללא צורך, גורמת אי-נוחות למתחרים אחרים, מפרה נוהל נכון, או דורשת הענקת תוצאה מתוקנת בשולחן אחר.

ב. עבירות הכפופות לעונש מנהלי

להלן דוגמאות של עבירות הכפופות לעונש מנהלי (אך העבירות אינן מוגבלות רק לרשימה זו):

1. הגעת מתחרה אחרי זמן ההתחלה שצוין.
2. משחק איטי של מתחרה ללא צורך.
3. דיון על ההכרזות, משחק או תוצאה של לוח, שניתן לשמוע אותו בשולחן אחר.
4. השוואה לא-מורשית של תוצאות עם מתחרה אחר.
5. נגיעה בקלפים של שחקן אחר (ראה חוק 7).
6. הכנסת קלף אחד או יותר לתא הלא-נכון של הלוח.
7. טעויות בביצוע של נוהל (למשל, אי-ספירת הקלפים בידו, משחק של לוח לא-נכון, וכדומה) שדורשות הענקת תוצאה מתוקנת למתחרה כלשהו.
8. אי-היענות מיידית לתקנות תחרות או להוראות מנהל התחרות.

חוק 91

עונש או השעיה

א. סמכויות מנהל התחרות

בביצוע חובותיו לשמירת סדר ומשמעת, למנהל התחרות הסמכות לקבוע עונשים משמעתיים בנקודות או להשעות מתחרה מהמושב הנוכחי או מכל חלק ממנו. החלטת מנהל התחרות לפי סעיף זה הינה סופית, וועדת ערעורים אינה יכולה לבטלה (ראה חוק 93ב(3)).

ב. הזכות לפסול

למנהל התחרות הסמכות לפסול מתחרה בגלל סיבה, כפוף לאישור מארגן התחרות.

ערעורים

חוק 92

הזכות לערער

א. זכות מתחרה

מתחרה או הקפטן שלו רשאים לערער לבחינה מחדש של פסיקה כלשהי שמנהל התחרות נתן בשולחן שלו. אם יקבע שערעור כזה הינו נטול בסיס, הוא יכול להיות כפוף לסנקציה שהוטלה על-ידי תקנון.

ב. זמן ערעור

הזכות לבקש או לערער על פסיקת מנהל התחרות פוקעת 30 דקות אחרי שהתוצאה הרשמית נעשתה זמינה לבדיקה, אלא אם מארגן התחרות מציין תקופת זמן שונה.

ג. כיצד לערער

כל הערעורים יתבצעו באמצעות מנהל התחרות.

ד. הסכמת המערערים

ערעור לא יטופל אלא אם

1. שני השותפים, באירוע זוגות, מסכימים לערער (אך אין דרישה בתחרות יחידים שלמערער תהיה הסכמה של שותפו).

2. באירוע של קבוצות, קפטן הקבוצה מסכים לערער.

חוק 93

נוהלי הערעור

א. אין ועדת ערעורים

אם אין ועדת ערעורים (או סידור חלופי לפי חוק 80ב(2)(יא)), או כשזו אינה מסוגלת לפעול בלי להפריע להמשכה התקין של התחרות, מנהל התחרות האחראי יטפל בכל הערעורים ויספוק בהם.

ב. ועדת ערעורים זמינה

אם ישנה ועדה זמינה,

1. מנהל התחרות האחראי יטפל ויפסוק לגבי החלק של הערעור שעוסק אך ורק בחוק או בתקנות. ניתן לערער על פסיקתו לוועדה.
2. מנהל התחרות האחראי יפנה כל ערעור אחר לשיפוטה של הועדה.
3. בשיפוטה על ערעורים, הועדה רשאית לממש את כל הסמכויות שניתנו בחוקים אלה למנהל התחרות, למעט שהועדה אינה רשאית לבטל פסיקה של מנהל תחרות האחראי שקשורה לסוגיה חוקית או תקנונית, או את מימוש הסמכויות המשמעתיות שניתנו לו בחוק 91 (הועדה יכולה להמליץ למנהל התחרות האחראי לשנות פסיקה כזאת).

ג. אפשרויות נוספות לערעור

1. ועדת החוקה* רשאית לקבוע נהלים לערעורים נוספים אחרי שהנהלים לעיל מוצג במלואם. אם קובעים שעירעור נוסף כזה הינו נטול בסיס, הוא יכול להיות כפוף לסנקציה שהוטלה על-ידי תקנון.
2. מנהל התחרות האחראי או ועדת הערעורים רשאים מאוחר יותר להפנות עניין לעיונה של ועדת החוקה*. לוועדת החוקה* סמכות ליישב כל עניין באופן סופי.
3. (א) על אף הנאמר ב- (1) וב- (2) לעיל, כאשר סביר שזה דחוף להמשך התחרות, ועדת החוקה* רשאית להקצות את האחריות בטיפול הסופי בערעור כלשהו לוועדת הערעורים של תחרות זו, ויחד עם הצדדים בערעור, הינה מחויבת לתוצאה שתתקבל.
- (ב) בכפוף להודעה מוקדמת שניתנה למתחרים, ועדת החוקה* רשאית להחליט על ביטול שלבי תהליך הערעורים או שינויים כפי שפורטו בחוקים אלה*, כרצונה.

* ועדת החוקה אחראית לציית לכל חוק לאומי שיכול להשפיע על פעולותיה.

??? ((1)ג93) ☆

??? ((2)ג93) ☆

??? ((2)ג93) ☆

??? ((א)3)ג93) ☆

??? ((ב)3)ג93) ☆